

היינט פארמאגט איר

№ 158 Łódź, Piątek, 8 lipca 1932 r. צענטער 'אהרגאנג' לאדז, פרייטאג, ד' תמוז תרצ"ב № 158
Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — 224-71. פערטראווער 21, סעל. 224-71. — 224-71.

2 מארדען אין ווארשא

דערמינקען געווארען 2 יודישע
קינדער

בריסק, 7 (סעל. 80).
אויף אב'אויספלוג אויפ'ן בוג פון שול-קינד
דער, האט זיך איבערגעקערט א שיפעל און אלע
קינדער זענען אריינגעפאלען אין וואסער.
דער 14 יעהריגער יוסף מילע"א און זיין שוועס-
טער די 12 יעהריגע רבקה, האט מען אריינגענומען
פון וואסער טויטע, די אנדערע קינדער האט מען
אפגעראטעוועט.

אויב מען וועט פערקלענערן די
בעוואפנונג

וועט אמעריקא שענקען די חובות
ה'א' ש'י'נ'ט'א' 7 (סעל. 80). אין סענאט
10 יאהר.
דאס שטרייכען די חובות אין די ענטשעדי-
גונג איז אויך אפגענוג פון אפשטעלען דאס באיען
קיינס-שיפס אין משך פון 30 יאהר.

ווארשא, 7 (סעלעפאניש פון אונזער קא-
רעספאנדענט)
נעכטען זענען אין ווארשא אויסגעפיהרט גע-
ווארען 2 מארדען
אויף פראנצישקאנער 29 האט דזשיסלאוו בא-
ווינקי דערשטאכען, אויף טויט מיט א מעסער
דעם שוסטער טעאדאר זשאלמיטש.
דער מערדער איז ארעסטירט און ער גיט
איבער, אז דער דערמארדעטער האט געפיהרט א
ליבע מיט זיין ווייב, צוליב דעם האט ער איהם
דערמארדעט.
אויף סטאזוסקי 37 האט מען דערשטאכען אויף
טויט דעם 30 יעהריגען קאמוניסט אנטאג' סאל-
קאווסקי.
דעם דערמארדעטען האט די פארטיי חושד
געווען אין פערראט. רעכענט מען אז דער מארד
איז אויסגעפיהרט געווארען אויפ'ן פאליטישען בא-
דען.

פערקלענערט די ארבייטסלא-
זיגהייט אין דייטשלאנד

בערלין, 7 (סעל. 80).
אין לעצטען האלבען חודש האט זיך פער-
קלענערט די ארבייטסלאזיקייט, אין דייטשלאנד מיט
93,000 פערזאן.

אנפאל אויף יודען אין דאנציג

אינמערועני פון פוילישען גענ. האנסול ביים דאנציגער סענאט

דער לעצטער האט זיך געווענדעט נאך הילף צום
פאליציאנט.
דער אנפאלער איז ענטלאפען.
מיין האט זיך געווענדעט צום פוילישען גענ-
קאמיסאר מיט א בקשה וועגען שוץ.

גען אנפאל אויף די פוילישע בירגער קאנאן און
וואס אין דער געגענווערט פון דאנציגער רב
סענאטוויטש.
דאנציג, 7 (סעל. 80).
אויף רוג לאנגעמארק און בראטבאנק גאס
איז א היטלעריסט אנגעפאלען אויף וואלף פוין.

דער פוילישער גענעראל-קאמיסאר אין דאנ-
ציג האט צוגעשיקט צום דאנציגער סענאט א בריף
וועגען דעם, וואס די היטלעריסטען האבען געשלא-
גען דעם פוילישען בירגער יצחק פליסקער און ווע-

נ"ע בארים ערישינגאן

איז נאך לאנגע און שווערע ליידען געשטארבען אין וויעז דעם 6-טען יולי ד. י
איז עלטער פון 55 יאהר.
וועגען דעם טרויעריגען פערלוסט טיילט מיט אלע קרובים, פריינד און בעקאנטע
די אין טיפען טרויער פערבליבענע
פאמיליע.

Z wielkim bólem komunikujemy, że w dniu 6 lipca r. b. zmarł w Wiedniu po długiej i ciężkiej chorobie współzałożyciel naszej Spółki i wieloletni wice-Prezes naszego Zarządu

b. p.

p. BORYS EITINGON

przeżywszy lat 55.

Niestrudzoną pracą i energją wielce się przyczynił do rozwoju naszej instytucji, a wielkie zalety serca zyskały Mu powszechny szacunek i uznanie.

Tracimy w Zmarłym oddanego towarzysza pracy i człowieka o nieskazitelnym charakterze.

Hołd Jego Pamięci!

Rada Nadzorcza i Zarząd

Włókienniczej Spółki Akcyjnej

„N. EITINGON i S-ka“.

אנו מתאבלים אל מותו של היהודי המסור לרעיונו בניו ארץ-ישראל, חבר מועצת הסוכנות היהודית לא"י

נ. ע. בוריס אייטינגון

והרינו מביעים את רגשי השתתפותנו החמה למשפחתו השרויה בצער.

ועד ההסתדרות הציונית בלודז
הועד של קרן הקימת לישראל
הועד של „קרן היסוד בלודז“

מיק געריהרס צוליב'ן פרייזייטיגען טויט פון אונפערגעטליכען

נ"ע באריס עיטינגאן

דריקען מיר אויס דער אין טרויער פערבליבענער פאמיליע ווי אויך דער פערוואלטונג פון טעקסטיל אפצ. געזעלש. נ. עיטינגאן און קאמפ. אונזער הארציגען מיטגעפיהל. אין פערשטאנדענעם מערלידען מיר א ליכטיגען ראטגעבער און געטוייען פריינד. זיין אנדעק וועט קיינמאל אין אינזערע הערצער נישט אויסגעלאשען ווערען.

Sp. Akc. dla Handlu i Przemysłu BERENSTEIN, ZONIS i S-ka, w Łodzi.

4177

מיק געריהרס צוליב'ן פרייזייטיגען טויט פון דעם אונפערגעטליכען

נ"ע באריס עיטינגאן

וויצע-פרעזעס פון דער טעקסטיל-אפצ. געז. נ. עיטינגאן און קאמפ.

Dom Handlowy B-cia LISOWODER, Lwów

מיק געריהרס צוליב'ן פרייזייטיגען טויט פון

נ"ע באריס עיטינגאן

דריקען מיר אויס דער פאמיליע אונזער טיפסטען מיטגעפיהל די פערוואלטונג פון יודישען רעטונגס-קאמיטעט צו ערטיילען אהן-פראצעסיגע הלואות אין לאדז.

4166

צוליב'ן טויט פון

נ"ע באריס עיטינגאן

דריקען מיר אויס דער פערבליבענער פאמיליע ווי אויך דער פערוואלטונג פון דער טעקסטיל-אפצ. געז. נ. עיטינגאן און קאמפ. אונזער טיפסטען מיטגעפיהל.

B-cia BERGER

4176

W dniu 6 b. m. zmarł w Wiedniu długoletni Prezes Rady Nadzorczej
naszego Banku

b. p.

BORYS EJTINGON

Zmarły w ciągu szeregu lat stał na czele naszej Instytucji poświęcając dużo energii i pracy dla jej dobra, i w wysokim stopniu przyczynił się do jej rozwoju. Z uczuciem najgłębszego bólu żegnamy w Nim nieodżałowanego przyjaciela i światłego doradcę, o którym pamięć nigdy wśród nas nie zgaśnie.

Cześć Jego pamięci!

Rada Nadzorcza i Dyrekcja
Łódzkiego Banku Depozytowego, Sp. Akc.

W dniu 6 b. m. rozstał się z tym światem

b. p.

BORYS EJTINGON

Prezes Rady Nadzorczej Łódzkiego Banku Depozytowego, Sp. Akc.

W zmarłym tracimy szlachetnego Zwierzchnika, któremu dobro pracowników zawsze leżało na sercu.

Cześć Jego pamięci!

Prokurenci i Urzędnicy
Łódzkiego Banku Depozytowego, Sp. Akc.

איבעראשענדיג פאר אלע לאדזער לעטניקעס!
אויב איהר ווילט א גוט געשמאקט און כשר מיטאג מיט הילף און געזונט, טא איהר אלע אין ניי-רעמאנטערען ערשטקלאסיגען און כשר'ן רעסטאראן **A'la Aschinger** 205-91 טעל. 30 פערמאנועלער 30 מיטאג מיט הילף און געזונט, טא איהר אלע אין ניי-רעמאנטערען ערשטקלאסיגען און כשר'ן רעסטאראן. געבעקט פריי. פון 7 א זיגער פריה בעקומט מען טעגליך די בעסטע יארסקע פריהשטיקען און אווענדרויטען נור פאר 1 זל.

מיטאג כמעט בחנם!

צו דער עפענטליכקייט!
אין צוזאמענהאנג מיט דעם אָנאָנס וועגן דער שבועה דאָרײַטא, וואָס האָט געזאָלט פאַרקומען דעם 6-טען יולי אין דער אלטשטעטישער שוהל 50 דעם בעקאנטען און רעזעלען סוחר **אברהם קופערמאן**, וועלכער האָט אַ גוטען נאָמען ביי דעם גאַנצען לאָדזער סוחרטום, סײַ בײַ יודען סײַ בײַ קריסטען, צוקלער איך פאַלגענדעס:
אזוי ווי דער געוועזענער קעלנער גאַמאלינסקי, פשעיאָד 1, דעו עצט אויסגעקומענער, גביר" אין מיר באמת שולדיג 739.65 זל. ס'פאר קעלנער-סחורות און וויל די סומע מיט פערשידענע שיקאנעס נישט בע-צאָלען. איך בעמערק דערצו, אז דאָס איז נישט דער איינציגער פאַל, ווייל אויף דעמואלטען אָפּן זענען שיקאנעס געוואָרען פערשידענע לאָדזער סוחרים ווי: יחזקאל דימאָנט, אלטשטאָט 11, מיטעל ראָזענשטיין, פירמע, "ארקאד" א. א. איך בין געווען גרייט צו שווערען, נאָר דער ה' גאַמאלינסקי האָט מיט פערשידענע מיטלען נישט דערלאָזט אז קיין שבועה און מיטגעבראכט מיט זיך אלס בורר דעם ה' מאַר שאַליט און דאָדורף איז די שבועה נישט פאַרגעקומען. איך ערקלער אז קיין שום פשרה וועל איך נישט אָנעמען.
מיט אַכטונג אברהם קופערמאן
1 קאשמשערלא 1

מאשיז-מצות
ווערט געבאקען אלע טאָג פרישע און דינע, ווי אויך מצה-מעהל, אייער-פערפער און סוכאָרקע לויט קערלסבאָדער סיסטעם מיר עמפּעסהלען צו יעדער צייט אונזערע גוט-בע-קאנטע און פרישע געבעקעסען פון אונזער איבערלאָ-געוואָסענער צוקערניע
נ. וויינבערג
38 פערמאנועלער 38 טעל. 143-82
ס'ווערען אַרױסגעגעבן טעגליך יארסקע מיטאָגען, פריהשטיקען און אווענדרויטען.

וואס פאהרעז אויף ארע זומעררוואוינונג
ס'ווערען געטען און כשר'ן
וויינ
צו די ביליגסטע פרייזען
צו 65 און 75 גר. פאר 1/4 ליטער
ביי דער לאנגיעהריגער בעוואוסטער פירמע
באריין
איהר מענדיל בארנשטיין, לאז
30 נאוואמיעסקא 30 טעל. 210-58

צום אָפּפּאָרען נאָך אַ יאָר צו אַ נײַעם שוואַרצערן
ווינשען מיר איהם אַ גליקליכע רייזע און אַ געזונדע ערהאַלונג.
ש. שוואַרצוואַסער, ת. לעוואַוויטש, 4201

כשר! וויכטיג! כשר!
נייעס צום זומער-סעזאן!
וויילט איהר זיין געזונד? וויילט איהר עסען געשמאקע און פרישע מיטאגען, פריהשטיקען און אווענדרויטען?
קומט אלע ווי איינער נור אין דעם גוט-בעקאנטען, היינטיגען, כשר'ן
באר „פריסטאל“
4 פאלדוביאווא 4 טעל. 151-74
וואו איהר בעקומט צו יעדער צייט די בעסטע
מיטאגען 150 געפלי-געל
און פער-שירענע
אונזערדריטען פון 90 גר. אה.
פריהשטיקען צו בעקומען פון 7 פריה און קומט און איבערצייגט איהר! געבעקט פריי! ס'ווערען פרייזען!
כ'שיק אָפּ מיטאָגען צו הױזע אָ ה'ן עקסטראַ קאָסטען.

האנטווערקער-פאריין אין דער פוילישער רעפובליק
אפטיילונג אין לאדזש, פערמאנועלער 64, סעקציע דאמען-מאגאזין.
עפענטליכע ווארנונג צו דער פערוואלטונג פון מאגאזין-שניידער-פאריין, פאמארסקא 53
צוליב דעם, וואס אונזערע מיטגלידער מעלדן אונז אין די לעצטע טאג וועגן אָנפאַלן און טעראָראַקטן מצד אייך אויף זי, וואָרנען מיר אייך, אז פאר יעדן ווייטערדיקן ענדעכן אָפּט ווערן מיר אייך נאָכן פאַרשטוואַרעלעך. 4169
אַכטונג מיטגלידער! אין צוזאמענהאנג מיט דער געשעענער לעגע אין פאָר רופן מיר אייך צו דער איינערנעוויינערעכער פאר-זאמלונג, וועלכע קומט פאר מאנטיק, ד. 11. ח. פונקטלעך 5 און אונזער פאריינס-לאָקאַל. אלע מיטגלידער מוזן קומען! די פאר-קאמיטע.

דאס ניי-ערעפענטע
ארטאדאקסישע 7-קלאס. לעהר-אנשטאלט „בית דוד“
פון בעוואוסטען לאנגיעהריגען פראקטיצירטען מלמד און פעדאגאג
דוד פוקס
לאדז, גדאנסקא (דלוגא) 87
טיילט מיט, אז ס'ווערען שוין אָנגענומען איינשרייבונגען פון תלמידים אויפ'ן שול-יאהר 1932-33 אין אלע מחלקות. עס ווערט אָנגעזיט די טיכטיגסטע פעדאגאגישע קרעפטען סיי אין למודי-קורס סיי אין למודי-חול.
ווערט איינגעפירט אין אַ ערשטקלאסיגן מוסטער-האָסטען איינגעריכטעטען היינטיגען לאָקאַל, וועלכער געפינט זיך אין אַ בעזונדער בנין אין דער מיט פון אַ פראכטפולען גאַרען.
ווערט אנגעמיהרט דורך דעם לאנגיעהריגען בע-וואוסטען פראקטיצירטען ערצהער און קינדער-פריינד, וועלכער האָט זיך מיט זיין אייגענאָרטיגע פאָכמאָנשע פּעדיגאָגישען ערוואָרבען אין אונזער שטאָט פיל טויזענדער סימפאטיקער און אָנהענגער.
וועט מיט זיין סדר הלמוד און אָפּן אַפּן ערציהונג געבען דעם קינד אַ פּוילישענדיגען תכלית אין למודי קדש ווי אויך אַ פּוילישענדיגען 7 קלאָסיגען קורס אין למודי חול אזוי, אז די תלמידים וועלען זיין בעזיהי לשמים ולבריות.
איינשרייבונגען קומען פאר טעגליך פון 1-10 פערמיטאג און פון 9-4 אונזער אין דער קאנצעלאריע פון „בית דוד“ גדאנסקא (דלוגא) נומ' 87.
די לייטונג. 1932
בעמ'': צופאָהר-טראַמווּע פון 5, 6, 8, 9 און 17.

רעשימען
לאדז, נאוואמיעסקא 5
פראנט, פ-מער שמאם
פערשידענע קאמפאָרט, ביליגער, טאמאשאווער און לאדזער אויף אנציגער און פאלטענס ווי אויך די מאָדערנסטע דאָמיל-שטאָפּען אויף פאלטענס און קאָסטימען מיט **30% ביליגער** קומט און איבערצייגט איהר, ביי
SZCZESLIWY גערעכט נאָר
אין פראנט, וו שמאם

די ניי-ערעפענטע אויף מאדערנע
Perfumerja „EUROPEJSKA“
22 Piotrkowska 22, tel. 237-22
עמפּעסהלעט דעם רייכסטען אויסוואַל פון אַלערליי-אין-און אויסלענדישער **קאסמעטיק** פּעסיגע פרייזען!

אכטונג, דאמען-מאגאזין-שניידער-מייסטער מיטגלידער און נישט-מיטגלידער
מיטוואך, דעם 13. ד. ח. פונקט 5 א זיגער נאָכמיטאָג קומט פאר אין פאריינס-לאָקאַל פאמארסקא 53
א גרויסע פאר-פארזאמלונג
אויפ'ן טאָג-אַרדנענג:
(1) די לאַנע אין פאָר
(2) אננעהמען אַ שטעלונג צו דעם ווינער-סעזאן צוליב דער וויכטיגקייט פון טאָג-אַרדנענג ווערן אלע וואָס ווילנען אויך זומער-וויינינגן געבעטן קומען ספעציעל אויף דער טאָג-פארזאמלונג די פארזאמלונג

פאר גאלד, ביזשומעריע און לאמבארד-מוויעס צאָלען די העכסטע פרייזען איזיראר פיאָלקא, פערמאנועלער 7
SANATORJUM „PALACE“
פאר דערוואקסענע און קינדער אין כעל'מי (הינטער לאָדז)
געמט אַן אלערארט קרענקע און רעקאָוואַלעסצענצן, אויפזוכט פון דאָקטוירים-ספעציאַליסטען.
הייל-בעדער, מאַרשען צו זון-ליכט-בעדער, הערנערס פאר לעזשעקס, חמל, און אָמע-גוטשטונק, מעניש-שול און צנדערס פערזענלעכע, - לויפערס העכער און די צופערל שטענען געגנער און סעסאָנאָע ווערן.
אידעאַלע אַברוה-בעדינגונגען.
Dyrektor Dr. RAKOWSKI. 3057
Dr. Wajnberg
ציגעל-גאָס 11, טעל. 126 02
ספעציאַליסט פון האַרץ-און לונגען-קראַנקייטען צוריקגעהערט.
נעמט אָן פון 9-10 פריה, 3-4 און 8-9 אונזער. 4188

צום נייעם שול-יאהר תרצ"ב 1932/33 איהר ווערט געעפנט דאָס נייע ארטאדאקסישע 7 קלאס. לעהר-אנשטאלט „אהר יעקב“
פון בעוואוסטען לאנגיעהריגען פראקטיצירטען מלמד און פעדאגאג
י. יעקב איינשיידלער מוונסקא-וואלא
טיילט מיט, אז ס'ווערען שוין אָנגענומען איינשרייבונגען פון תלמידים אויפ'ן שול-יאהר 1932/33 אין אלע מחלקות. עס ווערט אָנגעזיט די טיכטיגסטע פעדאגאגישע קרעפטען סיי אין למודי-קורס סיי אין למודי-חול
לאדז, שרודמיעסקא 20 וואולטשאנסקא 10
אין אַנערשטקלאַסיגן איינגעפירטען מיט אלע בעקומעליכקייטען לאָקאַל. עס איז שוין אָנגעזיט געוואָרען מלמדים מומחים, וואָס זענען בערווען אויף דעם און האָבען זיך קונה שם געווען אויפ'ן פעדאגאגישען געביט אונטער דער הנהלה פון דעם לאנגיעהריגען בעוואוסטען פעדאגאג **י. יעקב מאיר קרעל** אויסער די כּחות און קלאסען פאר די שול-פליכטיגע תלמידים אין דער חיר-שולע ספעציעל איינגעפירטע
א קלאס פאר אנפעהער
וועלכע האָבען נאָר נישט טיין שול-צוואַנג איינשרייבונגען קומען פאר פון זונטאָג איהר'ס חמל ובלאָס ר' תלמוד דעם 10-טען ליפּעץ טעגליך פון 10 - 2 פערמיטאָג און פון 4 - 7 אונזער אין דער קאנצעלאריע פון „אהל יעקב“ שרודמיעסקא 20, וואולטשאנסקא 10, אויפ'ן הויף, לינקס אָפּציינע.
די לייטונג.

א פעראייניגטן פראנט פון וועלט-יידנטום נחום סאקאלאוו וועגן יידישעז קאנגרעס

**אונזערע דענקלייך צווישן ד'
נייע איינוואנדערער קיין
פרא בידזשאן**

מאסקווע, 7 (פ.ט.ט.)
דער "אמת" גיט איבער, אז די גרופע אי-
מיגראנטען, וועלכע פאָרען פון אויסלאנד קיין
פרא בידזשאן האָבען זיך אין יאָרסלאָו אָפּ-
געשטעלט און נישט געוואלט ווייטער פאָרען פאָ-
דערנדיג מען זאל געבען בעסערע עסען און בע-
קומערע וואָנען צום פאָרען.
דער "אמת" דריקט דאָס דאָס אַביסעל "אָרעס
ווערען" אָפּ אָדערס פון די נייע איבערוואָנ-
דערער, וועלכע פאָרען פון זיי בעהאַנדלען
ווי אַוויסלעכע טריסטען.

נישט פון אַוויסלעכען שטאַנדפונקט, צי מיר
וועלען זיך נישט אויסזעצן דער בעשולדיגונג אין
אינטערנאַציאָנאַליזם. דאָס וואָלט פאַרלויפן אונ-
זער טעטיגקייט. איך וויל צוריק אָס דעם שטאַנד-
פונקט. וויל מיר זענען געוואוננען זיך צו פער-
טיידיגען. די פראגע איז נאָר אַ אינפֿעליכע: צי
מיר האָבען די ערשטע בעדינגונג פאַר אַזא קאַנ-
גרעס - דער איינגאָס; און צי מען קען ערוואַר-
טען פראקטישע רעזולטאטען. איך האָב, אז די
אירעס וועט נישט בענוצט ווערען פאַר צושפאַלמען
פאַרטייען, נאָר פאַר שאַפֿען אַ פֿעראייניגטען פראָנט
פון וועלט-יידענטום אין די איצטיגע צייטען פון
פֿלענד און געפֿאָר.

יידישע געשיכטע איז אזוי ווייניג בעקאַנט, און עס
זוכט זיך אַז אַ יידישער קאָנגרעס איז אַ נייע און
רעוואָלוציאָנערע ערשיינונג. אַזא קאָנגרעס איז
פאַרגעקומען אין 1879 אין דער פאַריזער יידישער
קהלה. ער האָט אָנגעפאָנגען דעם 14 אויגוסט און
געווערעס עטליכע טעג.
אויף אַ ווייטערע פראגע צי ער איז פאַר אַ
יידישען קאָנגרעס האָט ה' סאַקאַלאָוו געענטפערט:
"איך שטויב דאָס דאָזיגע פראָבלעם ווער
ערנסט. מ'זאָגט צום ביישפּיל וויסען צי די יודען
פון דייטשלאַנד און פון אנדערע לענדער וועלען
זיין צום גינסטען אַזא פֿעראַמלונג. עס זענען דאָ
מיינונגען פאַר און גענען. אָבער איך דענק, אַז עס
איז ווערט, דאָס מען זאל די פראגע אויספֿאַרשען,
וועלכע געשיכטע איז אזוי ווייניג בעקאַנט, און עס
זוכט זיך אַז אַ יידישער קאָנגרעס איז אַ נייע און
רעוואָלוציאָנערע ערשיינונג. אַזא קאָנגרעס איז
פאַרגעקומען אין 1879 אין דער פאַריזער יידישער
קהלה. ער האָט אָנגעפאָנגען דעם 14 אויגוסט און
געווערעס עטליכע טעג.
אויף אַ ווייטערע פראגע צי ער איז פאַר אַ
יידישען קאָנגרעס האָט ה' סאַקאַלאָוו געענטפערט:
"איך שטויב דאָס דאָזיגע פראָבלעם ווער
ערנסט. מ'זאָגט צום ביישפּיל וויסען צי די יודען
פון דייטשלאַנד און פון אנדערע לענדער וועלען
זיין צום גינסטען אַזא פֿעראַמלונג. עס זענען דאָ
מיינונגען פאַר און גענען. אָבער איך דענק, אַז עס
איז ווערט, דאָס מען זאל די פראגע אויספֿאַרשען,

ל' אָגוסט, לעצטענס איז ווידער ארויסגע-
שוואַמען אויף דער טאָג-אַרדענונג די פראגע פון
אַ יידישען וועלט-קאָנגרעס. עס איז מערופען גע-
וואָרען פון יידישע טהער אין אַמעריקא, מיט דר.
סטימען ווילן בראש, אַ קאָנפֿערענץ אין זשענעווע
וואָס זאל זיך בעשפּעטיגען מיט דער פראגע צי
א יידישער וועלט קאָנגרעס זאל געווען ווערען.
די פראגע וועט ארויס גרויסע מיינונגעס-פערשידענ-
הייטען ביי יודען.
דער בעריהמטע ציגליסטישער מיהרער, ה'
נחום סאַקאַלאָוו, דער פֿערידנעס פון דער ציגליס-
טישער וועלט אָרגאַניזאַציע, האָט אויך ארויסגע-
זאָגט ווי מיינונג איבער דער פראגע. אין אַנאָי
צערוויי פאַר דער "דזשאַזיש קאָנקרעט" ה' נחום
סאַקאַלאָוו האָט ערקלערט:
"מענטשן רעדען פון אַ יידישען וועלט-קאָנ-
גרעס. אָבער זיי פֿערגעסען, אז אין דעם איצטיגען
מאָמענט האָט מען נאָר פאַרגעשלאָגען אַבערהאַל-
טען אַ קאָנפֿערענץ צו דיסקוטירען די פראגע צי
אַזא קאָנגרעס זאל אָנגעהאַלטען ווערען."
ה' סאַקאַלאָוו איז ביי דער מיינונג, דאָס
אַזא קאָנגרעס איז שוין אין מאַל פאַרגעקומען מיט
50 יאָר צוריק, און ער איז איינגעלאָדען געוואָר-
ען צו יענעם קאָנגרעס ווען ער איז געווען אַ
ינגערמאַן אַלס מ'טגליד פון דער "אַדיאָנס" איז.
רעזולטאט. ער האָט נישט געקענט זיין ביי יענעם
קאָנגרעס, וועלכער האָט זיך בעשפּעטיגט מיט
שווערע פראָבלעמען, וועלכע האָבען אין יענער
צייט געאָנערט די יודען, און וועלכע זענען
אַרויסגעקומען פון די פֿעראַמלונגען גענוען ווי.
עס זענען געווען דעלעגאטען פון אַמעריקא,
דייטשלאַנד, איטאַליען, און פיל אנדערע לענדער.
צווישען אַנדערע איז צו יענעם קאָנגרעס איינגע-
לאָדען געוואָרען דער יידישער היסטאָרישער גרופּע,
און ער האָט געשיקט זיינע פאַרשלאָגענע שריפטליך,
צוגאָבן זענען געווען אויף יענעם קאָנגרעס צוויי
שען 60 און 70 דעלעגאטען.
ה' סאַקאַלאָוו פֿערידערט, וואָס די מאָדערנע

הונגער איז די יידישע קאלאניעס איז אוקראינע

די הויפט-שוועריגקייט זענען ווייטער ד'
דייטשע פאליטישע פאָדערונגען מען זאל אנערקע-
נען, אז די דייטשען זענען נישט שולדיג אין דער
מלחמה און זיי זאלען זיין גלייכפֿערעכטיגט אי-
דער בעוואַפֿנונג.
אויב די דייטשען וועלען נישט צוריקציהען
די דאָזיגע פֿאָדערונג, וועט שווער זיין אַריינצו-
קריגען די לאַזאנער קאָנפֿערענץ פון דער איצטיגע
לאנע.

זיי האָבען אויסגעלייכען קאָנפֿליקטען א. ד. גל.
היינט ווערט דער פראָצעס ווייטער געפֿיהרט.
**2 מערדער פאַרן שטאַנד-
געריכט**
וואַרשא, 7 (טעלעפֿאָניש)
נעכטען האָט זיך דאָ אָנגעהויבען דאָס
שטאַנד-געריכט איבער די מערדער סאַבידראַי און
שמיט, וועלכע האָבען דערמאָרדעט אין שעכט-הויז
דעם קעניג גיטער.
עס זענען אויסגעהערט געוואָרען אַ רייה
עדות און די פֿערטיידיגער בעמיהען זיך מען זאל
איבערגעבען דעם פראָצעס אין אַ געוועהנליכען
געריכט.

כאַרקאָוו, 7 (פ.ט.ט.)
דער "כאַרקאָווער" "שכח" פֿערייט
אַלאַמערע ידיעה, אַז אין די יידישע קאָלאָניעס
אין אוקראַינע הערשט אַ געוואלדיגער ברויט -
מאָנגעל און דאָס זעלבע אויך אין דיראָת.
**2 מיליאָרד און 122 מיליאָרד דאָל.
פאַר אַרבייט-לאַזע איז אַמעריקא**
ניו-יאָרק, 7 (פ.ט.ט.)
דער אַמעריקאַנער סענאַט האָט אָטיגירט 2
מיליאָרד און 122 מיליאָן דאָלאַר אויף שטיצע
פאַר אַרבייטסלאָזע.

ה' נחום סאַקאַלאָוו, דער פֿערידנעס פון דער ציגליס-
טישער וועלט אָרגאַניזאַציע, האָט אויך ארויסגע-
זאָגט ווי מיינונג איבער דער פראגע. אין אַנאָי
צערוויי פאַר דער "דזשאַזיש קאָנקרעט" ה' נחום
סאַקאַלאָוו האָט ערקלערט:
"מענטשן רעדען פון אַ יידישען וועלט-קאָנ-
גרעס. אָבער זיי פֿערגעסען, אז אין דעם איצטיגען
מאָמענט האָט מען נאָר פאַרגעשלאָגען אַבערהאַל-
טען אַ קאָנפֿערענץ צו דיסקוטירען די פראגע צי
אַזא קאָנגרעס זאל אָנגעהאַלטען ווערען."
ה' סאַקאַלאָוו איז ביי דער מיינונג, דאָס
אַזא קאָנגרעס איז שוין אין מאַל פאַרגעקומען מיט
50 יאָר צוריק, און ער איז איינגעלאָדען געוואָר-
ען צו יענעם קאָנגרעס ווען ער איז געווען אַ
ינגערמאַן אַלס מ'טגליד פון דער "אַדיאָנס" איז.
רעזולטאט. ער האָט נישט געקענט זיין ביי יענעם
קאָנגרעס, וועלכער האָט זיך בעשפּעטיגט מיט
שווערע פראָבלעמען, וועלכע האָבען אין יענער
צייט געאָנערט די יודען, און וועלכע זענען
אַרויסגעקומען פון די פֿעראַמלונגען גענוען ווי.
עס זענען געווען דעלעגאטען פון אַמעריקא,
דייטשלאַנד, איטאַליען, און פיל אנדערע לענדער.
צווישען אַנדערע איז צו יענעם קאָנגרעס איינגע-
לאָדען געוואָרען דער יידישער היסטאָרישער גרופּע,
און ער האָט געשיקט זיינע פאַרשלאָגענע שריפטליך,
צוגאָבן זענען געווען אויף יענעם קאָנגרעס צוויי
שען 60 און 70 דעלעגאטען.
ה' סאַקאַלאָוו פֿערידערט, וואָס די מאָדערנע

א הייל-אנשטאלט
פאַר אירען, נאָר האָלן
און אַמעס-הראַנסהייטען
Dr. Z. RAKOWSKI
פון
איז בעלמי (הינסער לאַדו)
געמאָס אַן אָגמעלדונגען אויף צו זיין און אַפֿערציע,
הילף - מיניקאלישע היילונג, הייל-בעדער, זון-לופט,
בעדער, הייל-און אַטעם-גימנאַסטיק.
צו ערפֿאָרען אויפֿן אָרט אָדער 11 ליסטאָפֿאר 9
טעל. 127-81
1868

**די דייטשע פאליטישע
פאדערונגען**
מאכען שוועריגקייטען איז לאַזאָו
דאָס א. ד. גל. (פ.ט.ט.) פאפּען אין הערע
האָבען אָנגעהאַלטען אַ בערעטונג.

**דער סענסאציאנעלער
טאשעמא-פראצעס**
וואַרשא, 7 (טעלעפֿאָניש)
אויפֿן טאשעמא-פראצעס זענען היינט אויס-
געהערט געוואָרען די עדות פון דער פֿערטיידיגונג,
דערונטער עטליכע יודען.
די עדות האָבען וועגען די בעשולדיגטע גע-
זאָגט בלויז גוטעס. זיי דערזעהלען, אז די בי-
שולדיגטע האָבען נישט געפֿאָרעט קיין געלד, אז

א רעוואלוציע איז דער קאסמעיטיק!
אונגעווענהנליכע רעדוקציע פון אלע פרייזען
איז דער קאנקורענץ = פערפומעריע פון דער
איינציגער
י. דרזדער, 5 זאוואדזקא 5
טעלעפאן 17592
וואס בעזיצט דעם רייכסטען אויסוואהל
פון די ניעסטע פארזייער
ווי אויך די פיינסטע ערשטמלאסיגע
פארזייער, טואלעט-זייפן און
Perfumerja J. DRUKIER
מיט אכטונג
ZAWADZKA 5
TEL. 175-92
פֿעמערקונג: ענוואַסטיטען
בעקומען ספעציעלען ראָבאַט.

**ענסיאנאט
פאר הינדער
אין הארץ**
אין אַ שטענדיגן טרוקענער געגענט,
אין דער ווילדע פון ה' גאלדבערג
צוגעפֿאָרען מיט'ן אלעקסאַנדערער טראַמוואַי.
קינדער ווערען אנגענומען פון 6 יאָר אָן.
צו ערפֿאָרען: אין דער שול-קאָנצעל אָרע 15 פֿון ה' גאלדבערג
אל. 1-טער מאי 23.

אונזער חשבון קאסירער
ה מאיר האכמאן
צוליב'ן טויט פון זיין אינפֿערעסליכער
מוטער נ"ע
דריקען אויס דעם טיפֿסטען מיטגעפֿיהל.
די פֿערוואַלטונג פון באַלזשער
פֿליישער-פֿעראיינ זערוואַנער 84

דעם טיפֿסטען מיטגעפֿיהל דריקען מיר אויס אונזער חשבון
וויצע-פֿרעזעס פון פֿעראיינ, "משמרת החולים" ה' מאיר
האכמאן צוליב'ן טויט פון זיין אינפֿערעסליכער
מוטער נ"ע
זייט געטרייט מיט המקום יוחם אתכם בחוף שארי אבלי
צוין וירושלים.
די פֿערוואַלטונג
פון פֿעראיינ, "משמרת החולים" אין לאָדו.
0614

אכטונג!
פרייזים און יונגעלייט
קענען פֿערייניגען טעגליך פון 15-20 גילדען.
מעדען זיך זונטאָג אַ גאנצען טאָג
ביי י. לאַסמאַן, נאָוואַמיסקא 10, געוועזען 15 №
**הויפט ביי אונזערע
אנאנסע-עבער**

פֿעראַמלונג.
דערמיט מאכען מיר בעקאַנט, אַז מאָנטאָג, ד. 18 יולי ד.י. קומט פאַר
אנ'אפצייכנונגס-טאג
לשבת אונזער פֿעראיינ. "משמרת החולים" וועלכער געפינט זיך
אין אַ קריטישער לאַגע.
אַלע מיטגלידער, נישט-מיטגלידער און טיפֿפֿאַטיקער פון אונזער פֿעראיינ
וואָס געניסען מעדיצינישע הילף, ווערען געבעטען זיך איינצושרייבען אין
פֿעראיינס-קאָנצעלצירע לימאָנאָווסקיגע 6, טעגליך פון 7-10 אָווענד
פֿרי מיטטוועלעכען צום ערפֿאָל פון בלומען-טאָג.
די פֿערוואַלטונג
פון "משמרת החולים" אין לאָדו.
0614

דעם טיפֿסטען מיטגעפֿיהל דריקען מיר אויס אונזער חשבון
קאסירער פון נחלת-הסדים-קאסע ביים פֿעראיינ, "משמרת החולים"
ה מאיר האכמאן
צוליב'ן פֿריהייטען טויט פון זיין אינפֿערעסליכער
מוטער נ"ע
המקום יוחם אתכם בחוף שארי אבלי צוין וירושלים.
די פֿערוואַלטונג פון דער ג"ח-האסע
ביים פֿעראיינ, "משמרת החולים" אין לאָדו

דער פאליטישער מאמענט דער פוילישער מעמאר אדום אין לאזא

פוילישע ווארטע-פאליטיק

אין קראקאווער קאנסערוואטיווער, "טשעס", געפינען מיר אן ארטיקל פון דעם בערייטעטע פוילישען עקאנאמיסט פראפ. קושינסקי, וועלכער זאגט דער פוילישער ווארטע-פאליטיק:

דער פראגעס פון איינפיהרען דעוויזע-בערגענוגען האלט איך פאר זעהר שערליך. אויב ער וואלט פערזינליכע געווארען, וואלט זיך זיך כער פערשטאקט די אנדערע ווארטע-פאליטיק, וועלכע די מענטשען וואלטען ארויסגעצויגען ווערען דעפאזיטען פון די באנקען און אפגעפארגעסעטע. מ'וואלט בעהאלטען אין דערהיים גאלד און דעוויזען און אזוי ארום וואלט ווידער איינגעשומפען געווארען דער קרעדיט און די פרייע וואלטען געפאלען. ס'וואלט זיך איינגעזען אפגעשטעלט דער צופלוס פון דעוויזען אין "באנק פאלסקי" פון פרייען פער-קעהר, די שווארצע בערע וואלט ווידער אויסגע-שטאנען תחת המים און ס'וואלט פערקויפט גע-ווארען דער פוילישער ווארטע און פיל נידערי-גערען קורס.

דעוויזע-בערגענוגען האבען איצט נישט קיין שום צוועק, ווייל די קורס-טערמינע קרעדיטען אין אויסלאנד זענען שוין אין דער גרעסטער טייל בעהאלטען. די הויפט-קוועלע פון וואלטען און דעוויזע-פאלוס פון "באנק פאלסקי" איז דער גע-זאגטע אויף אויסלענדישע צוהילונגען פון דער רעגירונג (חובות, קאנסולאציע און דיפלאמאטישע פלאנצקעס, טאבאק א.א.וו.) וואס וועלען נישט קלענער ווערען דורך דעוויזע-בערגענוגען. דער געבורה פון דעוויזען אויף אנדערע ענינים איז גלייך מיטן צופלוס, וואס וועט אויספירען, אויב ס'וועלען איינגעפיהרט ווערען דעוויזע-בערגענוגען. דערצו קענען נאך אין דעם פאל קומען די רעפערעס פון אנדערע מלוכות.

ס'זענען פארהאן אויך אונזערע, וועלכע לעגען פאר צו פערגרעסערען אונזער רעזערוו פון גאלד דורך נעמען אויסלענדישע חובות, אונזער רע-גירונג האט לעצטנס געהאט א גלייכען איינפאל פארלעגען דער אינטערנאציאנאלער קאנסערווענץ אין לאזא א מעמאר, וועלכער ענטהאלט אן איינפיר-בליק פון דער העגירונג אויף דער פינאנציעלער סיטואציע פון די אייראפעאישע מלוכות. דאס איז געקומען געווארען, אז צוליבן פאלען פון צופלוס פון דעוויזען אין אינטערנאציאנאלע אנדעל, וואס איז ענטשטאנען צוליבן פאלען פון די פרייערע פון וואס פארטריטעלעמאנטאציע וועלען עטליכע מלוכות פון מיטעל-אייראפא, אויב ס'וועלען נישט גינסטיג ערלעדיגט ווערען די פראגע פון אינטער-נאציאנאלע חובות, און אויב זיי וועלען נישט בע-קומען קיין קרעדיטען - וועלען זיי געוואונגען זיין זיין אויף אייגענעם האנד צו קאנסערווערען זיין ערע חובות. די פוילישע העגירונג גיט זיך אפ א חשבון פון די שוועריגקייטען אויסצוגאליען פראג-צעטער און אמאריטאציע - ראטעס פון די חו-בות, וואס פוילען האט שוין. די פוילישע העגירונג זעהט דעריבער א געפארהר אין נייט פויר-שערמיר-ביגע און אפילו לאנגערעמיניגע חובות.

אנזייענדיג אויף די שלעכטע ווייטען פון דער פאר איצט חובות איז דערמיט נאך גישט געוואנט צו מ'דארף זיך נישט בעמיהען וועגען דער צווייטער ראטע פון דער פאנא-הלוואה שלעזען-גרינגע, איך האלט אבער אז א סומע פון הונדערט מיליאן, וועגען וועלכען ס'קען זיין די רייד וועט נישט גענוג זיין צו לעזען אונזער וואלטע-פראבלעם, אונזער-לאגע איז אונזערע און א געוויסען מאמענט וועט דער "באנק פאלסקי" פערלירען יעדע מעגליכקייט צו ווירקען אויפן קורס און דער אויפבו פון אונז-ער גאלד-רעזערוו און דעוויזען וואס ליגט אין דער פאליטיק פון דער העגירונג אין באנק-פאלסקי, וועט ווערען שטארק בעשוערט. באנק-פאלסקי טאר נישט ווייטער פערקויפט קיין גאלד און דעוויזען, ווייל דאס וואלט ווידער געווארען א געפארהר.

די פוילישע העגירונג און באנק פאלסקי וועלען געפינען דעם בעסטען אויסוועג, אין דער וואלטער-סיטואציע, אויב ס'וועט איהר קלאר ווערען די גליי-סע געפארהר פון דעוויזע-בערגענוגען. אויסמי-דע ווייטערדיגע חובות און דעם ווייטערדיגען פער-קויף פון גאלד.

די פוילישע וועלענאציע האט איבערגעגעבען אין לאזא א מעמאר אדום אין צוזאמענהאנג מיט די לעצטע אונטערזאנדונגען וועגען בארמאלייזירען די ווייטשטאפליכע לאגע אין אייראפע. די פוילישע וועלענאציע אין לאזא האט א גרעסערע בערייטונג, ווי די... הימלישע פארשלאגען אין זשענעו וועגען מאראלישע ענטוואפנונג. שוין מיט עטליכע וואכען צוריק האט מען געזעהן א סך וועגען דעם, אז פוילען האט אויך בדעה צו נעמען א ווארט אין דער פראגע פון ווייטשטאפליכען קרדי-זיס, פון חובות א.א.וו. אז עס איז שוין די העכסטע צייט אויסצוקלערען די פאקטישע לאגע פון פוילען.

וואס האבען ערקלערט אין לאנד די פוילישע מאסגעבעריגע ספעציע? זיי האבען אנגעוויזען, אז ביז היינט האלט זיך די פוילישע וואלטע שטארק, אז פוילען איז נישט אפגעטראטען פון גאלד-פארי-טעט, אז פוילען צוהאלט פינטליך איהרע חובות, (סיי די ראטעס, סיי די פראצענטע, סיי קאפיטאל), אז ביז היינט זענען נישט איינגעפיהרט געווארען קיין שום בערגענוגען ביים איינפיהרען און א רויספיהרען וואלטע פון לאנד.

פערשטעט זיך, אז די לאגע איז א פאראדאקס-סאלע: ענגלאנד איז אפגעטראטען פון גאלד-פארי-טעט, אנגארן האט אויסגעהערט צו צוהאלטען אויס-לענדישע חובות, דייטשלאנד, טשעכאסלאוואקיע און אנדערע לענדער האבען איינגעפיהרט דעוויזע-בערגענוגען, רומעניען איז סתם באנקראט און פוילען האלט זיך דערווייל, ווי אויף אן איינזעלע.

אזא גליק שטאמט, פערשטעט זיך, פון אן-אומגליק. אין די יאהרען ווען אנדערע לענדער הא-פען שוין געוואלט, האט פוילען נאך געפיהרט א מלחמה אויפן מורח, זי האט געהאט אויך אפגע-גרעניצען אויף מער (אויבערשליזענען). זי האט גיש-בעקומען אזוי פיל קרעדיט, וויפיל אנדערע איינערע און קלענערע מלוכות פון איהר. דערפאר שטעהט איצט נישט אויף דער טאג-אידענדיג די פראגע פון פוילען אויסלענדישע חובות.

אויף דער טאג-אידענדיג שטעהט אבער גאר אן-אנדער פראגע: די פראבלעם פון הילף פאר פויל-לען, הילף אין פערשידענע פארמען, שוין א לענדער-צייט ווארט פוילען אויף א קליינער אויסלענדישער

הלוואה פאר דער פאנא-הלוואה קאמאניץ-גרינגע און דאס געלד געהט, געהט און קומט אלץ נישט. די אלע פלענער פון א גרעסערער הלוואה פאר פוילען, די אלע הבטחות פון בריאן, טארידע, העריא, זע-נען נישט מקיים געווארען.

און דערווייל קומט פאר אין לאנד א טרויעריגע ערשיינונג. די אויסלענדישע קאפיטאלען סליסען כסדר צוועק. דער עקספארט פערקלערט זיך און בארמאלע דעקען צוליב די וואלטע-בערגענוגען, די צוהאל פרעמדע וואלטעס אין דער מלוכה-סאטע-באל, און פוילען צוהאלט דערווייל ראטעס פון חו-בול. ביי יעדען צווייטער פון וואלטע ווערט פער-קלערט דער אומאזן פון באנקראטען. מען ציחט צונויף אלץ ענגער דעם ווייטשטאפליכען פאקטען, דער עקאנאמישער אטעם איז אין סכנה און די צייטווייליגע ישיעה קאן קומען נאך אויף אן-אויב-טערנאציאנאלען אופן.

דאס הייסט נישט, אז פוילען געפינט זיך שוין אין דער לאגע פון רומעניען און דארף זיך שוין שטעלען אין דער רייה און בעסען הילף ביים פער-קער-בונד. פונקט ווי עסטרייך און אנגארן, פוילען קומט אבער דערמאנען, אז האט זי האלט זיך איצט, האט די וואלטע איז שטאנדהאפט - האט אבער יעדע אויסגעאלטענדיג א גרעניץ.

די פוילישע בענק זענען שויליג אין אויסלאנד 400 מיליאן זל. קורץ - טערמיניגע קרעדיט (דאס הייסט געלד, וואס מען קאן צו יעדער צייט צוריק-ציהען). די פוילישע מלוכה מוז נאך צוהאלטען אויס-לענדישע חובות מער ווי 200 מיליאן זל. א יאהר, די מאגיסטראטע מוען צוהאלטען 150 מיליאן זל. א יאהר פון הלוואות, א העלפט דערפון געהט צוועק קיין אויסלאנד און די וואלטע פון אויסלאנד קומט צוריק אין גאנץ קנאפע סומעס (אויסלענדישע קורד-טערמינע) חובות איז פארהאן אויף אנדערשטא-בען מיליאן זל.

די דייטשע פרויוואטע אונטערנעמונגען האבען שוין אוועקגעשטעלט אויף דער טאג-אידענדיג די פראגע פון די חובות פון פרויוואטע קאפיטאליסטען, שטעט, אונטערנעמונגען א.א.וו. און לאנדאן זע-נען זיך צוזאמענגעקומען די צדדים, ד.ה. די ענג-לישע פינאנסיסטען, וואס האבען שטעקען אין די טש

צעהנטער יאהר-צייט פון וואלטער ראטענר דעם יידישען מיניסטער אין דייטשלאנד

אין 1916 געוואונגען געזען ויך אונטערצוגעבען דער קאאליציע-מאכט, אויב מען וואלט נישט אין די ערשטע מלחמה-טעג געפאלען ראטענרס פלאן, ראטענר איז געווען אהייסער דייטשער פאר-טראיער. מען האט איהם פארגעלענט פערשידענע חו-בול מלוכהסע פאסטעס, מען האט אבער דעריב-איהם געשטעלט אין בערייג: ער זאל זיך שמדן. ער האט זיך אפגעוואקסן פון אלע פארשלאגען, און איז געבליבען יוד ווען אין דער דייטשער הויפט-קוואר-טיר האבען זי גענוצט אלע מיט היינענבורג און לודענארפן בראש פערלירען אין באוועמבע 1918 די קעס, און געפיעט זייערע שוואים וועגען שלום-אונטערזאנדונגען האט דאסענא זענען דעם שטארק פראטעסטירט. ער האט געפארעט מען זאל מיט-רייסען דאס גאנצע דייטשע פאלק און זיך אנטקע-געשטעלען דעם זיגריכען מארש פון דער קאאלי-ציע ארמעט. ראטענר האט פערשטאנען אז נאך דער שטעט וועגען וואפענשטילשטאנד וועט קומען דער ווערסאלער טראקטאט און דאס וועט זיין די גרעסטע משלה פאר דייטשלאנד, מען האט איהם אבער נישט געפאלגט.

אין די יאהרען פון דער דייטשער רעוואלוציע האט מען געשטעלט בראש פון דער רעגירונג אין דער נייגעשאפענער רעפובליק די פעהיגסטע מלך-כה"מנער, אלס ערשטער בערייטענדסטער אויסער-מינ. אינאמינירט געווארען וואלטער ראטענר. ער האט געוואלט דעפיהרען די דייטשע אויסער-פאל-טיק צו אונז צושטאנד אז זי זאל גישט בלייבען פער-אינאמיט אין אייראפע, און ראטענר האט זיך צוגע-גרייט צו דער ווייטער אינטערנאציאנאלער קאנפע-רענץ וואס איינפירט דעם געהאט איינגע-ארדענט אין דער איטאליענישער פארשטאנע גענוא-מען האט געהאט דאן גערעכענט אז אין גענוא וועט געלונגען צו לעזען א רייע אייראפעאישע פאר-בלעמען און מען וועט קאנען פערשטאנען דעם שלום אין אייראפע, דאס איז געווען דער ערשטער פארב דאס צו טון, די קאנפערענץ האט גישט גע-בראט צו קיין שום ממשותריגע ווערסאלעס. נאך ראטענר איז געלונגען אויסצוגעצן די

אין מיטען פונם כאס, וואס הערשט איצט אין דייטשלאנד, און פון דער אנטעסעמיטישער כוואליע, פערפלייצט איצט דאס לאנד - האט די ליבערעלע דייטשע פרעסע דאך נישט פערזעסען צו בעהערען דעם צעהרדיגערען יאהרצייט פון וואלטער ראטע-נא, וועלכער איז דורך די רעאקציאנערען דערמאר-דעט געווארען אויף די בערלינער גאסען.

אלע אין איין קול זאגען זיך ארויס, אז רי-טענר איז געווען איינער פון די אינטערעסאנטסטע פערזענליכקייטען וואס דייטשלאנד האט אויסגע-געבען אין משך פון די לעצטע פופציג יאהר. ער איז געווען א געלעהרטהע, א פילאזאף, א פינער און גייסטרייכער שרייבער, א געלענענער עקאנאמיסט, און א גוטער קענער פונם פאליטישען לעבען אין אייראפע.

וואלטער ראטענר האט זיך פאר דער מלחמה פערנומען כמעט אפלייטליך מיט זיינע פרויוואטע געשעפטען און א חוץ דעם מיט שולער אריינס-אין זיין קאבינעט. אין דער עפענטליכקייט איז ער זעלען ארויסגעטראטען. ערשט אין אויגוסט 1914, ווען עס האט זיך אנגעוויפן די וועלט-מלחמה, האט ראטענר אויסגעארבייט א געוויסען מעמאר, אל-אין וועלכען ער האט אנגעוויזען אז דייטשלאנד וועט נישט איממאנעל זיין צו פיהרען "לענדער-צייט די מלחמה, אויב די דייטשע רעגירונג וועט זיך נישט צוטרעטען צו מאגלייכערען אלע קוועלען פאר אויסגעווערען אז ענגלאנד און פראנקרייך וועלען איינארדנען א בלאקאדע פון די דייטשע ברעגעס און דערמיט אפשיידען דייטשלאנד פונם אימפאט-פון אויסלענדישער רויח-שטאפען.

דאס קיינערליכע דייטשלאנד, וואס האט נישט צוגעלאזט קיין שום יודען צו וועלכען עס איז הע-כערען פאסטען, האט דאך געלעגט גרויס אויפמערק-זאמקייט אויף ראטענרס מעמאר, און ראטענר איז דורך ווילהעלמין געווארען בעשטימט אלס דער העכסטער קאמיסאר אין אלע רויח-שטאפ-שטעלען ערשט איז די שפעטערדיגע יאהרען האט מען גע-קאנט אין דער פולער ברייט אפשאצן דעם געני-לען פלאן פון ראטענר. דייטשלאנד וואלט שוין

דרייסיג יודען זענען בעפרייט געווארען ארטייל אין פראצעס וועגען דער גרויסער פאפאר-לעמבערג

באפאר-לעמבערג ליב קרענדיגער און יעקב וואלף מא-קס, וועלכע זענען געשטען געווארען פאר פערמיט-לען צווישען די אגגעקלאגטע און מאיאר אייבא-נאויטש, זענען פערדאמיטלט געווארען צו 4 חדשים פיסח, פאר אנדערען בוימען צו סימאליזען א קרענק-כדי און צווייטע בעפרייט צו ווערען פון מיליטער-בויס אלץ איז בעפרייט געווארען.

אין די מאניטען פון ארטייל האט אויך דער פארזיצער פון טריבונאל בעמחיקט, אז עס זענען גענומען געווארען אין דאס די עיקלעדיגע פון מא-

מאיאר ארמאנאוויטש פון מיליטע-דינסט, פאר-געלד און די צווייטע העלפט זענען געווען מיטשטע-קרוימס פון די ערשטע אגגעקלאגטע וועלכע זענען בעשולדיגט געווען אין מיטהעלען צו דער דאזיגער בעפרייטונג.

בליז 32 זענען געשטעט געווארען און 3 האבען זיך נישט געשטעלט צום פראצעס. דער טריבונאל האט ארויסגעגעבן דעם אר-טייל, לויט וועלכען די 30 אגגעקלאגטע זענען בע-פרייט געווארען פון יעדער שטראף און די 2 הויפט-

לעמבערג. קנאפע צוויי וואכען האט זיך פארן לעמבערגער שטראף-טריבונאל געפיהרט א פראצעס געגען 35 פערזאן, פאר זיין אריינגעמישט אין א גרויסער פאפאר-אפערע, צוליב וועלכער, דער מיליטע-אייזט מאיאר דר. ארמאנאוויטש איז שעתא פערמישט געווארען אויף 3 יאהר שווע-רע טרימ, דערגרייכט געווארען און פערלירען דאס רעכט צו פראקטיצירען אלס ארצט.

פון די דאזיגע 35 פערזאן זענען אבער פון א העלפט געווען אגגעקלאגט פאר בעפרייטען זיך דורך

הנעכט פון דעמאכראטיע

פון לעא העניג

און מלחמה זיין, אז דווקא די היינטיגע צוויי גערד-פענע דיקטאטורען און שטארקע פערזענליכקייטן, טען, חנפונען זיך פיל מעהר צו די דעמאכראטיעס און די מאסען ווי אפילו די קלוגסטע פון די מער-דערע פארלאמענטאריע... עס מעג אויסזעהן ווי א שרעקליך ווילדער פאראקס, אבער דער אמת איז דאך, אז די גרעסטע חזנים און קנעכט פון די דעמאכראטיעס זענען דווקא די צוויי-גערדענע „אויסערע פערזענליכקייטען“ — דיקטאטורען און דעספאטען.

ווער קענעט נאך צוויי בלינדע אייגענ-ליבע פון די מאסען, פון די דעמאכראטיעס ווי א מאסאליי, צי א היטלער?

וואס פאר א דיקטאטאר, וואס פאר א היסטא-רישער דעספאט וואלט זיך געהאלטען אויף זיין אויבערמערשליכער הויף ווען ער חנפהט נישט די די מאסען, ווען ער בעפרידיגט נישט די „פער-האסטע און בארישע דעמאכראטיעס“, איהר זענט די בעסטע און די איידעלסטע אין דער וועלט; איהר זענט דאס אויבערשטע פונם שטויסעל; איהר ווילט בלוט, נאט אייך בלוט; איהר ווילט א שטארקען מענשען, אט בין איך איינער שטארקער מענש... איהר ווילט מען זאל אויך זאגן, אז איהר זענט איינלעך, זאג איך עס אייך און האט מיר הערפאר „ליב“...

און די דעמאכראטיעס צאצאקען זיך און שפיר-לען זיך מיט די גרויסע, שטארקע מענשען, מיט זייערע דיקטאטורען, ביז דאס „שפענדעל“ ווערט זיי נמאס...

„יערעס פאלק האט די רעגירונג, וואס זי פער-דיגט“, האט לאסאל געזאגט. פונקט מיט צוויי פיל-אמת קען מען זאגן דאס יעדע רעגירונג אפילו די דיקטאטארישטע, מוז אויף וועלכען עס איז אופן אויסגארען די צושטימונג פון די דעמאכרא-טיעס.

דעמאכראטיעס האבען אין דער אמת'ן פון שטענדיג אן געהערשט; און זיי וועלען מסתמא איי-ביג הערשען.

צי די רעגירונגען פון דער צוקונפט וועלען זיין פארלאמענטארע, אדער פון ספעציאליסטען וועלען זיי אבער זיין גוט אדער שלעכט, לויט דער בילדונג-שטופע און בעוואוסטזיין פון די קומענ-דיגע דעמאכראטיעס.

פון אמעריקא מיט דער איבערצייגונג, אז א דעמא-כראטישע רעגירונגס-פארמע טויג שוין נישט, און אז נאר איינערע פערזענליכקייטען, דיקטאטורען וועלען ראטעווען אמעריקא און די וועלט פונם איצ-טיגען קריזיס.

און עס איז ווער כאראקטעריסטיש וואס דווקא אט דער גרויסער ביזנעס-מאן וועלכער האט צו-פארענען צונויפגעשטעלט דעם פאפולערען גע-שמאק זאל קומען צו דער איבערצייגונג, אז די דעמאכראטיעס טויגען נישט.

ארויסגעפארען אויף דער פלייצע פון דער מאדערנער דעמאכראטיע, נאכגענומען מיט אלע מעגליכקייטען איהר געשמאק און קאפרינען, געווא-רען א זייל פונם ענגלישען האנדעל און ענדליך געקומען צום בעשלוס, אז דעמאכראטיע טויג נישט.

נאך כאראקטעריסטישער אפער זענען די ביי-שפילען, וואס מען קען ברענגען פון דער שרייבער-שער און קינסטלערישער וועלט, צווישען וועלכע עס איז ווי בעוואוסט פארדאן צוויי פיל אינדיוידואליס-טען — „פרייע און גרויסע פערזענליכקייטען“, זיי זענען געווארען „גרויס“ און „בעריהמט“, ווייל זיי האבען, בעוואוסט צי אנגעוואוסט דערויף, פער-שטאנען, ווי צוויי נאשן ווי בייס עולם, ביי די דעמאכראטיעס. זיי האבען צוויי גוט פערשטאנען ווי צוויי זיך צוזאמען צום פאפולערען געשמאק, און ארויסשווימענדיג אויף די „ארימע גרויע פליי-צעס“, דערהיילען זיי זיך פלוצלונג צוויי שטארק און אויבערמענשליך...

און עס נישט מערקווידיג, וואס דווקא די בעסטע קנעכט פון די דעמאכראטיעס קריגען די דעמאכראטיעס צאמייסען פונד?

דערשט נישט צאמאל ארויס פון זייער אינדיוידו-אליסטישער אונטערשעצונג פון די דעמאכראטיעס, א שנאה צו זיך אליין, צו זייער אייגענער קנעכט-שאפט צו די מאסען...

האבען זיי נישט פונד דעמאכראטיעס, ווייל די דעמאכראטיעס האבען זייער פוסטיקייט און מיר-דערווערטיקייט, אנערקענט, און בעריהמט גע-מאכט?

מען דארף נישט זיין קיין צו גרויסער אג-הענגער פון פארלאמענטאריזם, מען זאל איינזעהן

נאך אויף ציאמת, אז זיי זענען פרייע מענשען, מיט אייגענע ווילענס און אייגענע וועלט-אנזיכט-אונגען.

פערשטאנען א גרויסע כוואליע א שפערעל-אויף איהר רוקען, און דאס שפענדעל, דאס ניש-טיגע שפילצייג פון ים און כוואליעס מיינט, אז זי איז די כוואליע; זיין, דער גאנצער ים.

ווייזט איהר נעבענדיקייט, נישטיגקייט דער-זון און מיינט, אז עס געווענליכט איבער ימים ביז דאס שפענדעל ווערט ארויסגעשפיגען אויף דער טרוקעניש און ווערט פערפולט אויף א מיסט-בערגעל.

אדער — דער גרעסטער תיקון און גליק פון אונז שפענדעל: א אלטע ארימע פויערטיג געפינט דאס שפענדעל און מאכט ווארימער דערמיט איהר כאלופעק. און דאך, ווען דאס שפענדעל איז געשוואר-מען אויפ'ן רוקען פון א גרויסער כוואליע, האט עס אפשר געגליבט, אז ס'איז דער צימעס פון דער וועלט.

א סך פון די נאאיווע אינדיוידואליסטען דער-מאגען מיר אן אט די „גליקליכע“ שפענדעלער.

וויינט און שטורעם — אדער אמאל א קינד — האט זי פערשליידערט אויף א רוקען פון א כוואליע און זי מיינען אז זיי „רייטען אויף דעם שטורעם“, אז זיי זענען פרייע יחידים מיט א איי-געבעס, איינערעם ווילען, בעפליגעלטע בעסער-פעישישען.

א סך פון אונזערע שטארקע אינדיוידואליס-טען, גרויסע פערזענליכקייטען זענען געקומען צו זייער גדולה, ווי יילוי האבען זיך ארויסגעקראכט קעט און ארויסגעטראגען געווארען אויף דער פליי-צע פון א „ארימער גרויסער מאסע“ און אין זייער בלינדער באאזוקייט, מיינען זיי אז זיי שטעהען פיל העכער פון דער מאסע, און זיי זעהען גאר שוין נישט דעם תהום אין וועלכען זיי וואלטען געפאלען, ווען נישט די „ארימע גרויסע און גרויע פלייצע“ וואס האלט זיי אויס, וואס שפילט זיך מיט זיי.

צום בישפיל: אט איז א בעריהמטער ענגלי-שער קאפיטאן פון ביזנעס געקומען ערשט צופארען

עס זענען נאך פארהאן מענשען וואס גלוי-בען נאך, אז זיי גלויבען אין אינדיוידואליזם. זיי שלוקענען נאך נישטעאניש: רעדען מיט פערזאנלעכע וועגען דעמאכראטיעס, גלייכהייט א.א.וו.

וואס הייסט זענען זיי נישט קיין פרייע מענ-שען, מענשען מיט אייגענע פרייע ווילענס, מיט ארייגעלטע אנטוואונגען, וואס קלערען און רעדן קען נישט ווי מען הייסט זיי, נאך ווי צוויי זיי ווילען.

וואס הייסט מען וועט זיי זאגען וואס צו טון ווי צוויי צו קלעהרען.

וואס הייסט עפ'ס זיי וועלען זיך לאזען אונ-טערשניידען די פליגלען און פויערן אויף דער ערד גלייך מיט אלעמען, גלייך מיט די מאסען?

און בכלל וואס איז דאס פאר א מין אינצאל-פאר זיי צו זיין גלייך מיט אלעמען.

זיי, וואס האבען די פרייע בחירה צו טון גומס צי שלעכטס, ווען זיי ווילען נאך אליין.

ביי, עס, און גענען זייערע רייע בעשענקענע באטורען; זיי מוזען פליהען הויף איבער די קעפ-פון דעם „עם הדולה לחמור“. זיי זענען אינדיוידו-אליסטישען, זיי זענען פרייע יחידים. לעבען זאל אינדיוידואליזם! אראפ מיט דעם יאך פון די דעמאכראטיעס, פון די מיטעלמעסיגקייטען.

עס זענען נאך פארהאן אזעלכע באאזוקלונגע-מענשען וואס גלויבען אין אינדיוידואליזם. אויך רעדן דא נישט פון די פערדיגער פון אינדי-וואליזם, וועלכע גלויבען אין דעם אליין נישט, וועלכע ווייזען, אז זייער „תורה“ איז א פאלשע יאך פערדיגער זיי נאך וויל עס לוינט זיך זיי צוויי.

אין דער דא נישט פון דעם דעמאכראטישען אינדיוידואליזם, וועלכער טענהט צום ארימען דער-שלאגענעם מענשען: זעהסטו דו לעבסט אין א פרייער געוועלשאפט וואו יעדער איינער האט א שאנס צו ווערען א מיינסטער, א קאפיטאן פון דער אינדוסטריע; און מען וויינט איהם אן אויף די פאר יחידים, וועלכע האבען אנגעהויבען פונם בידרגסטען שטאפעל און ארויסגעקלעטערט צו די העכסטע הויכען פון אונזער געוועלשאפט...

פון דעם דעמאכראטישען אינדיוידואליזם איז נישטא וואס צו רעדען, ווייל ער גלויבט אליין נישט און זיין אייגענער טעאריע; כעטש די גרוי-סע מאסען פינטלען נאך מיט די אויגען א סך מאל ווען מען ווייזט זיי די הויכען צו וועלכע „יעדער איינער“ פון זיי קען זיך אריינדראפען.

פיל אינטערעסאנטער — פסיכאלאגיש — זע-נען די נאאיווע אינדיוידואליסטען, וואס גלויבען

מאגען = חראנקייטען (מעדיצינישע) שמועסען

ביסען מילך און ווייס פלייש. אויך פיש, געווינען און פייבע וואס און ווייטערט קען, ברויט, זעמל און מעהלשפייזען זאל מען נישט געניסען, ווייל זיי בלייבען לענגער ליגען אין מאגען און עס איז נויטיג אין דעם פאל צו עסען גוט אויסגעטרוקענע זעמל. און דעם פאל זאל מען זיך שטרענג אפהי-טען פון געווערענע און פעפער, דערפאר אבער אויב עס שמעקט אזא קראנקען צוקער, מעג ער געניסען וויפיל עס וויל זיך איהם.

בערוועאישע מאגענס, וואס בהענגען קרעמ-פען, מוז מען בעטראכטען פאר א לייזען, וואס דער מאגען פערדייעט נישט תמיד די זעלבע מאכלים. אמאל וויל זיך איהם קאלטע און אמאל ווארימע מאכלים. דא ליגט די נערוועאישקייט. דאס בעסטע צו און בערוועאישען מאגען איז: קוואס פיהלט מען די סימפטאמען פון קומענדיגע קרעמפען, זאל מען תיכף עפעס עסען. נישט אכטענדיג, צי איז מען הונגעריג צי נישט. דאס גיט דעם מאגען א בע-שעפטיגונג און ער האט נישט די צייט צום קרעמ-פען.

אין פאלען, וואו דעם מאגען פעהלען זאפטען, מוזען שוין די קראנקע האבען גאנץ אנדערע שפיי-זען. אין די פאלען הייסען די דאקטוירים געניסען א סך פלייש-זאפט, גולאזש-זאפט, געווערענע, ציט-ראן-זאפט, און סארדעלען. אויך הייסען די דאק-טוירים געניסען געהאקט אדער געמאלען פלייש פון יונגע הינדלעך, טאבען-פלייש אדער קעלבע-רען פלייש. מעהלשפייזען און מילך, טאך זאפ קראנקער נישט געניסען. איינער און פוסער מוז מען לכל הדעות, יא עסען.

ביי מאגען-קאטאר בכלל איז קאווע טרינקען שטרענג פערבאטען. בשעת קאטאר מעג מען א געניסען.

פון ד"ר ש. הערצבערגער

לייכטערע פאלען מעג מען טרינקען פיל טיי, גע-ניסען א דיינע וואס און ביר-און-צוואנציג שעה שפעטער עסען א לייכט שטיקעל פלייש און אפילו א לייכטע געמייזע.

ביי שווערערע פאלען פון מאגען-פערדארבען, דעמאלט ווען מען האט געבראכען — איז אנגע-וויזען, אז ביז וועקס, ביז אכט שעה זאל מען אפילו קיין שום קאלטס אדער ווארימס נישט טרינקען, און מען טאר פון גארנישט בתנה זיין, ווייל אזא מאגען קאן גארנישט מעהר פערדייען, ביז ער איז נישט פון זיך אליין אויסגערייניגט. דאס בעסטע מיטל איהם אויסצורייניגען איז — פאסטען און גארנישט נעהמען אין מול.

דאס, וואס מיר רופען אן „מאגען-קאטאר“, שטעלט זיך צוויי ארויס.

מאגען-קאטאר איז א מאגען, וואס האט אדער צופיל זייערע — זייערע קייטען — אדער צו וועניג. די ביידע מינים מאגען-קאטאר, מוזען געניסען גאך אנדערע מאכלים.

ביי א שטארקען איבערפולט פון זייערע אין מאגען, איז פארגעשריבען א קעסט, וואס די מא-כלים נעהמען אין זיך אריין א סך איינע-ווייט. א זעלכע מאחלייטען מעג מען געניסען צוויי העכ-סטענס דריי און טאג און מען מוז איבערלאזען דעם מאגען פלאץ — פון איין מאכל צום אנדערען-אויסצורוהען. ווער גוט צו אזא מאגען איז צו עסען הארצע אייער, וואס זאפט אין זיך אריין דעם איבערפלייסענען מאגען-זאפט.

מאגן-קאטאר איז א טעגליכע ערשיינונג ביי מא-גען לייזערע, און קוואס איז געקומען א פאצייענט צום דאקטאר און האט זיך בעקלאגט אויף דעם מאגען און דער דאקטאר האט נאך די ערשטע פיר-בען גארנישט פערדעכטיגט אנגעטראפען, האט ער דאס בעטראכט פאר א מאגען קאטאר, און לפי דעם פערשריבען די נויטיגע מעדיצין און ארויס-געגעבען זיינע און ווייניגער בלונדע די מאכלים, וואס יעדער קראנקער מעג, יא — אדער נישט עסען.

היינט אבער געהערט מאגען-קאטאר צו די וועלטענישען. אזא מין אויף האט א מאגען-קאטאר. אויך איז היינט נישט מעהר פארהאן, א גלייכע שפייז פאר אלע מאגענליידערע. די קעסט ווערט צוגעפאסט לויט דער מאגען-קראנקקייט פון דעם לייזערענען.

ביי א מאגען לייזערענען, האנדעלט עס זיך אין ערשטער רייה אין דער ריכטיגער דיאגנאז. די לייזערע פון מאגען זענען פערשידענע. צוויי מאגען-לייזערע מוזען נישט האבען דאסעלבע לייזען. הונדערט מאגען-לייזערע האבען נישט דאסעלבע לייזען, נאך זיי זענען פערשידען פון אן אנדער. דערפאר איז נישט מעגליך, אז צוויי מאגענליידערע זע זאלען האבען דיעלעלע קאסט.

פארהאן א קראנקער מאגען, וואס זאגט נישט אריין אין זיך די ענגעגעדע זאפטען פון די שפיי-זען, וואס דער מענטש פערדייעט. דאס רופען מיר אין מעדיצינישער שפראך: „זאפט-אונדערונג“ אדער סעקרעציע. פארהאן מאגענס, וואס זענען פער-שליימט, מאגענס, וואס קאכען שלעכט די שפייזען, וואס איז זיך די ענגעגעדע זאפטען פון די שפיי-זען, וואס דער מענטש פערדייעט. דאס רופען מיר אין מעדיצינישער שפראך: „זאפט-אונדערונג“ אדער סעקרעציע. פארהאן מאגענס, וואס זענען פער-שליימט, מאגענס, וואס קאכען שלעכט די שפייזען,

די שטודיען און די ערפארונגען איבער מא-גען לייזערע, האבען זיך אין די לעצטע יארהען אויף ווער פיל געענדערט.

אזוי למשל, איז פריהער געווען בעקאנט, אז מאגען-קאטאר איז א טעגליכע ערשיינונג ביי מא-גען לייזערע, און קוואס איז געקומען א פאצייענט צום דאקטאר און האט זיך בעקלאגט אויף דעם מאגען און דער דאקטאר האט נאך די ערשטע פיר-בען גארנישט פערדעכטיגט אנגעטראפען, האט ער דאס בעטראכט פאר א מאגען קאטאר, און לפי דעם פערשריבען די נויטיגע מעדיצין און ארויס-געגעבען זיינע און ווייניגער בלונדע די מאכלים, וואס יעדער קראנקער מעג, יא — אדער נישט עסען.

היינט אבער געהערט מאגען-קאטאר צו די וועלטענישען. אזא מין אויף האט א מאגען-קאטאר. אויך איז היינט נישט מעהר פארהאן, א גלייכע שפייז פאר אלע מאגענליידערע. די קעסט ווערט צוגעפאסט לויט דער מאגען-קראנקקייט פון דעם לייזערענען.

פארהאן א קראנקער מאגען, וואס זאגט נישט אריין אין זיך די ענגעגעדע זאפטען פון די שפיי-זען, וואס דער מענטש פערדייעט. דאס רופען מיר אין מעדיצינישער שפראך: „זאפט-אונדערונג“ אדער סעקרעציע. פארהאן מאגענס, וואס זענען פער-שליימט, מאגענס, וואס קאכען שלעכט די שפייזען,

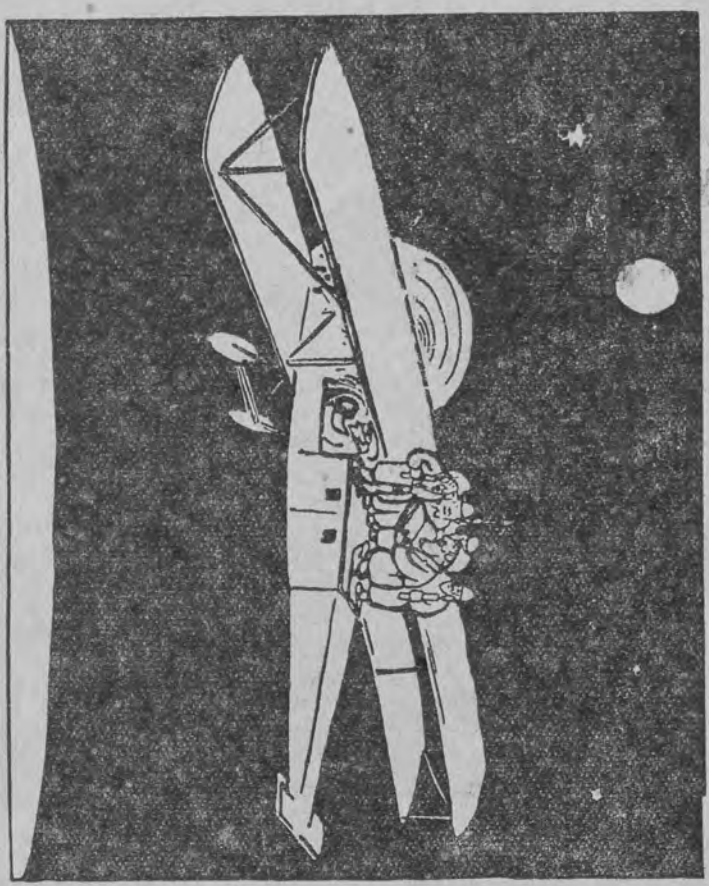
די קינדער

הומאר • סאטירע

די קינדער

פארמאגט ער שטעלט פון אפ-לעק פרייטאג, דעם 8 יוני 1932

יידען פלירען מזח-ש זיין די קינדער...

די טעג וועט פראפעסאר פיקאר ווידער פלירען אין דער שטראסאפערע, די יידען רעכענען זיך מיטצוראפערן "בגפון", אזוי איין וועג מחדש זיין די קינדער.

וואו נעמט מען א פארעזעס? אויפגעכאפט אין א לאדזער קרופניק-פערזאן

רייטונג - האט דער עולם געזאגט יענאח - אפשר גאר בערלין ווילדעלעך? - משונגען - האט ווידער איינער פראגעט - טרעט - דעם חברה-מאן פאר פירערט! - פאגירע לאפא-דאקטער - האט זיך איי-נער אנגענומען צו דעם פראפעסאר-ווער-ווער-ווער, איהר שוויגער בעסער, ווארעם איהר האט דאך גרעט איהר פיל האר - איהר קאפ, ווייטל פארעכטער איהר האט געהאט! - אמת, ס'איז טאקע וואר - האט דער "שטארקע" געזעכערט - אבער ווער האט איהר דען, צו איהר שטעל א-זיס מיין קאפ-דאקטאר אלס פירערט!...

פאררעכטג מיט לאסט-אויטאס?

ס'איז געשעהען א סאטאטאט-א-ע-ווי משונגעס, זאל אויך דער פראפעסאר-ווער-ווער-ווער, פארמאכטעט פער-ווער-ווער, ווערען דער פערקערער מיט לאסט-אויטאס.

א צו טייערער פריי

פאר דעם דייטשען פראגן ווי די צייטונגען דער-ווער-ווער, האט די א-טאטע אויך צו-קענענענען ווילדעלעך אויפן דעם שטען בראן, אפגעקאפט די האטענע-ווער-ווער-ווער 10 מיליאן דאלאר.

אויך אנעטאוו-פאפא-פלא?

אין האט א געגענענען ענטוואפונג-שלאן, אפגעקאפט ס'ווערע, בליבען זאל נאך דאס ווייטע געווער.

קריינע אגאנסט נישט דער, קונדס

צו, צו 15 גר. פאר א ווארט, איין א ישר-כה צו

קריינע אגאנסט נישט דער, קונדס

ר' אדע ברילען - צו קוקען אויך דער איי-טאטע סטראגע, צו בעקומען איהר געשעפט פון דער פירמע, בעפע, פאר דער אפאריע 10 פארט צענט דאנאט.

קריינע אגאנסט נישט דער, קונדס

לעקציעס - פון די ווייטעסע האדע-סטע גענע-ווער-ווער, גיט דער פראפעסאר-ווער-ווער-ווער, אריינס: רומא נומער 1. שווארצקא איי-צו-שטארקען די ברעמען אויפן ארט.

קריינע אגאנסט נישט דער, קונדס

מ'לעב איהר אויט ווער, איהר דער אינפארמאטא-ווער-ווער-ווער, א צעקא-גאטע טרעפער - ווייט אן די לאדזער קאפ-אגאנסטען, וואו מקאן באפען א 100-טער א גמיל-ווער.

קריינע אגאנסט נישט דער, קונדס

ד'ר מעד. האט י. ג. צעביש טאטע-מאכער, אויך צעביש-ווער, האט קורירט אויס דעם נייטשען קרייטא-ווער - די-טאטע-ווער-ווער-ווער, פאר די טעלעגראפן פון צענטר. ס'ווער-ווער-ווער-ווער, ספעציעלע נאחזא.

אין "טרייער" געטוישט פון די דייטשע מענער

צום היינען פאפא-ווער-ווער-ווער, ס'קומט אריין א פראפעסאר קענענענענען ס'ווער, איהר פארמאגט זיך אויס: וועט ווערען זיין ווי געזעט צו וועט מאכט אויפן ווייט? מיינ ווייב? איהר ווייטט גארנישט? מיינ ווייב? איהר געשטאנען. געשטאנען? וועט איהר דאס אומגליק צו-שענען? וועט כ'וועל אויך פארלירען גענוי - פאגירע ראפא-ווער-ווער, האט ד-ט גענומען דעם פראפעסאר, ווער איהר דא פיר מיר גענוען ווערען לייזער, דער שוין?...

פון געוואונדיגהייט

א-א-א-א-א קומט אריין צו א שוסטער, ער זאל איהר לייזען א לאסט אויפן שוין. ווייטל קאסט דאס? - פאגירע דער א-א-א-א דעם שוסטער.

א מיליאנע

השנות פון בארומטער יודען וואס מאכט זיין ווערן אין אפערקא? מיינ ווערן אין א מיליאנע?

א מיליאנע

א מיליאנע? א מיליאנע, דאס איז א מענש, וואס פערמאגט מינוטעסען טויזענד דא-לער!

א מיליאנע

א מיליאנע? א מיליאנע, דאס איז א מענש, וואס פערמאגט מינוטעסען טויזענד דא-לער!

א מיליאנע

א מיליאנע? א מיליאנע, דאס איז א מענש, וואס פערמאגט מינוטעסען טויזענד דא-לער!

א מיליאנע

א מיליאנע? א מיליאנע, דאס איז א מענש, וואס פערמאגט מינוטעסען טויזענד דא-לער!

א מיליאנע

א מיליאנע? א מיליאנע, דאס איז א מענש, וואס פערמאגט מינוטעסען טויזענד דא-לער!

א מיליאנע

א מיליאנע? א מיליאנע, דאס איז א מענש, וואס פערמאגט מינוטעסען טויזענד דא-לער!

פונקט ווי אין לאזא?

אין מינסטא, אריינגעהערן די פראג-מאכט אין א פערלער אין א פער-ווער-ווער-ווער, וויין א קונד!

אין מינסטא, אריינגעהערן די פראג-מאכט

אין מינסטא, אריינגעהערן די פראג-מאכט אין א פערלער אין א פער-ווער-ווער-ווער, וויין א קונד!

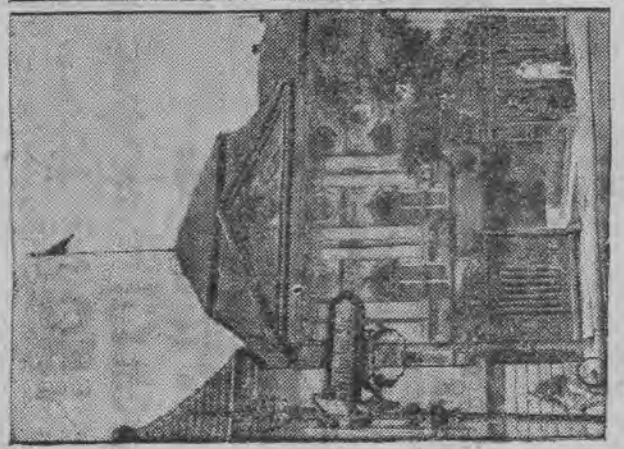
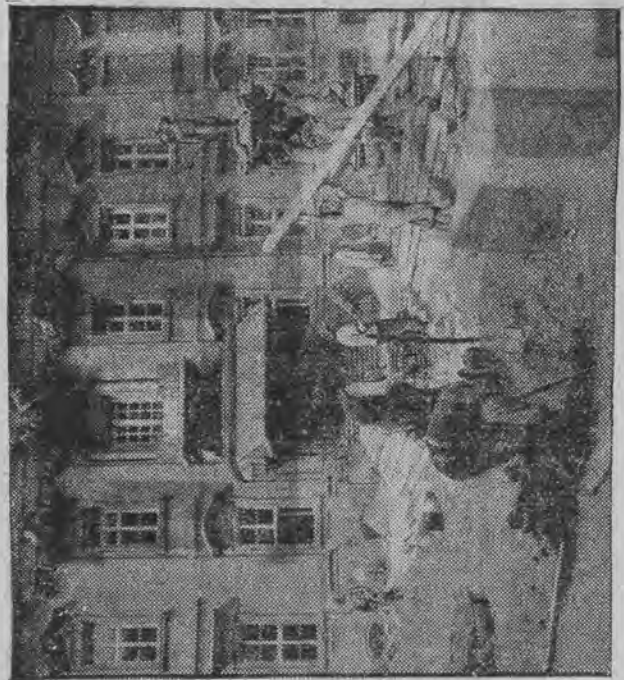
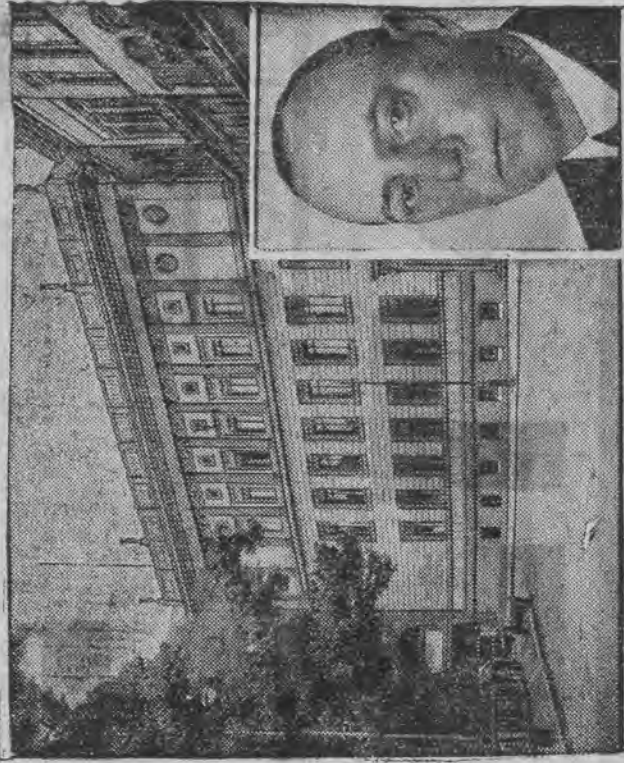
אין מינסטא, אריינגעהערן די פראג-מאכט

אין מינסטא, אריינגעהערן די פראג-מאכט אין א פערלער אין א פער-ווער-ווער-ווער, וויין א קונד!

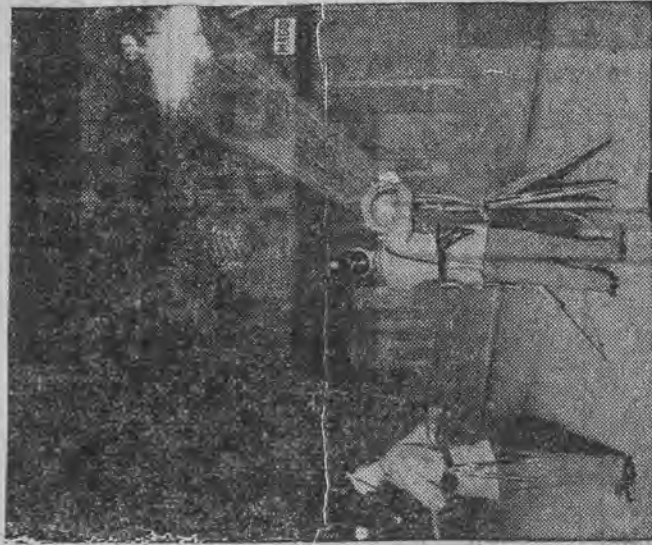
אין מינסטא, אריינגעהערן די פראג-מאכט

אין מינסטא, אריינגעהערן די פראג-מאכט אין א פערלער אין א פער-ווער-ווער-ווער, וויין א קונד!

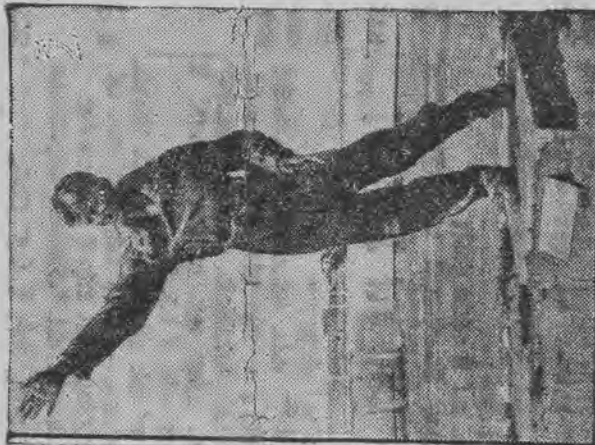
אין מינסטא, אריינגעהערן די פראג-מאכט אין א פערלער אין א פער-ווער-ווער-ווער, וויין א קונד!

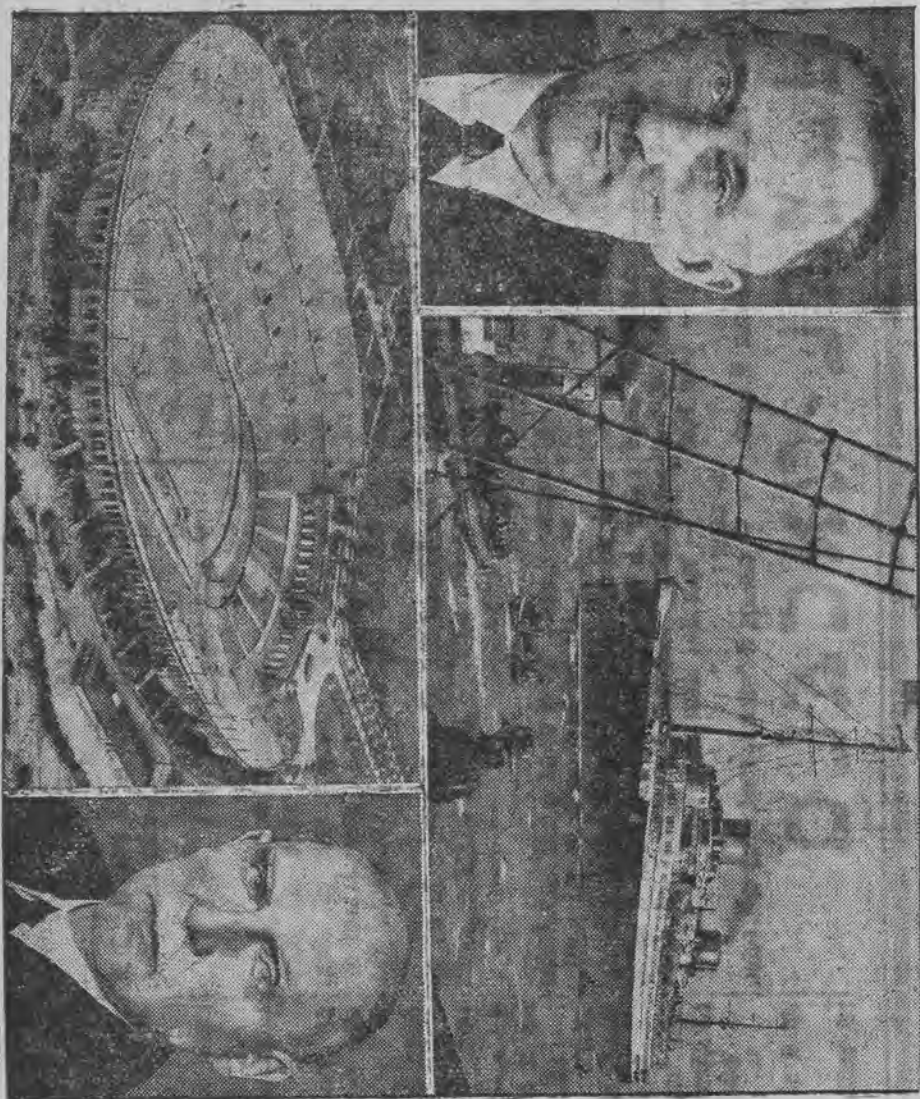
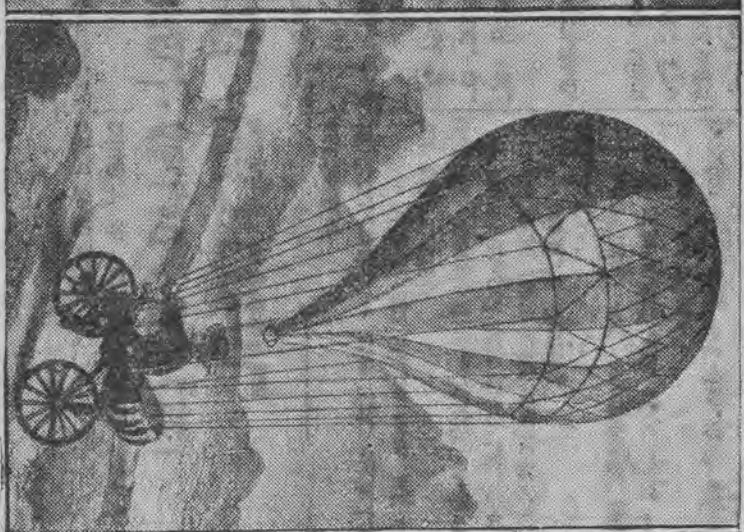
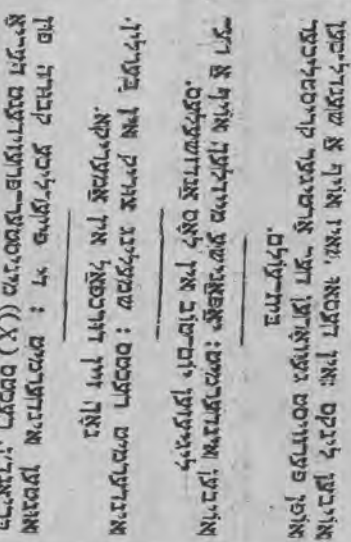
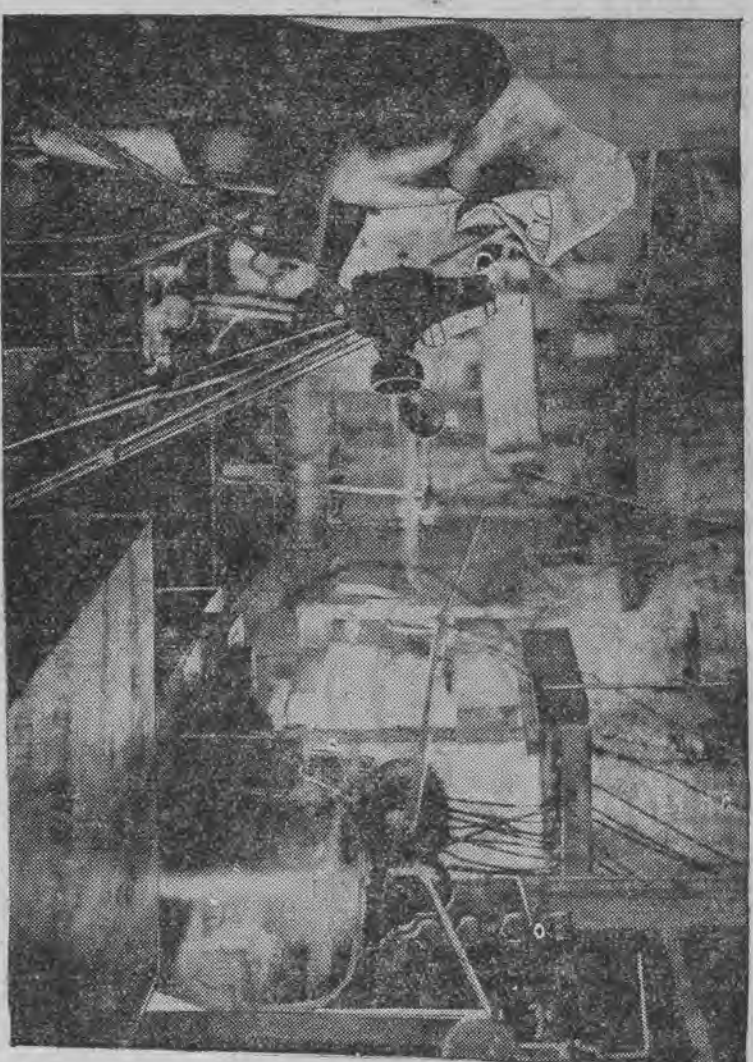
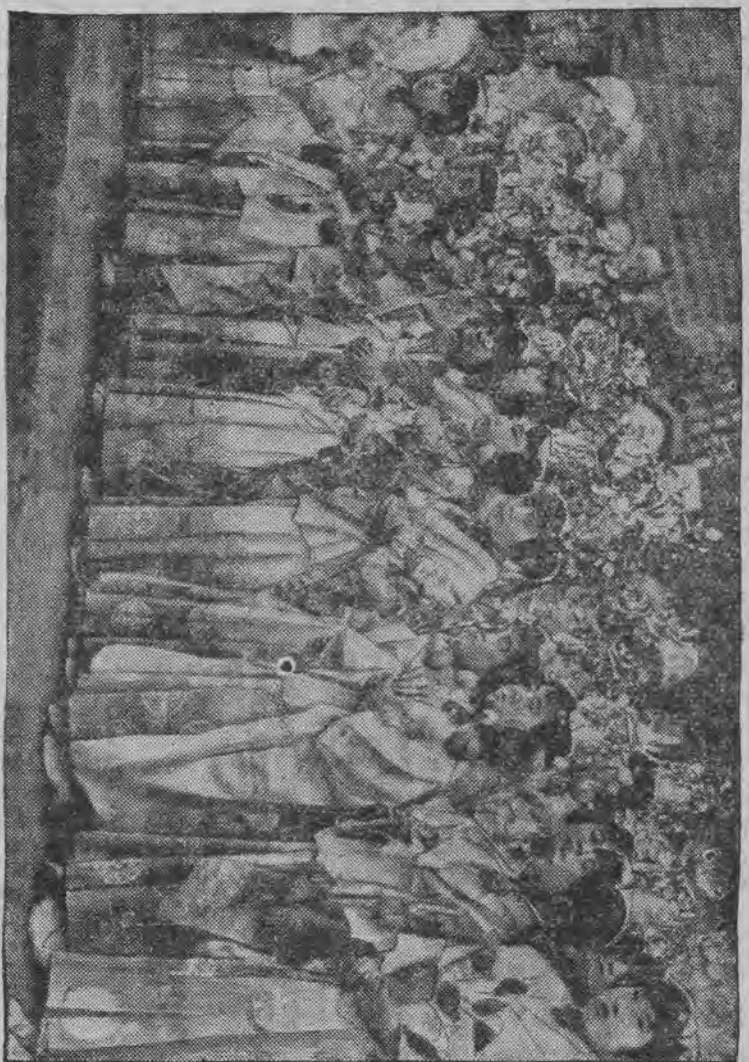
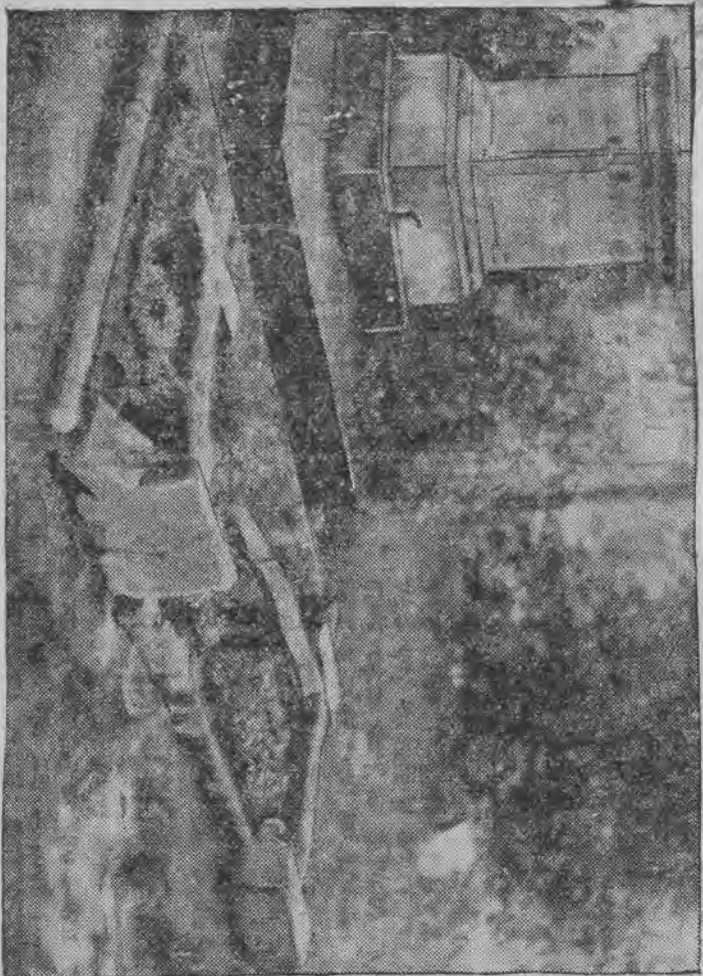

איבער דעם: דאס דיטשע האנדעלס-מיניסטעריום
וואל איינפירט דעם. די געביידע פון פרייזשע
מינ. אונטער דעם. די. שרייבער האנדעלס-מיני.
איבער דעם: דער פראנצויזישער מאנעטאר איז
פון א הויך פון 8000 מעטער מיט א פאליטישן
אראפגעלייגן. דאס האט געוויינט 25 מינוט.
אונטער דעם: אונטער איבערמיט: די דייטשע
אנטי-קאמערס אין דער וועלט-אלימפיקע וועלט
קומט בקרב פאר אין לאס אנדזשעלעס.

איבער איבערמיט: דער בנין פון הינדענבורג רעד
וידען ווערט איבערגעבויט.
איבערמיט: די אונדזערן אין בע-לין: די פאליציי
בערויכט די גאנצע מיט פראשקעסאיען.
איבער לינקס: א שטעקליכע קאמאנדאנאט האט פא
סירט בעט די אויסגעציענע געבען באשטיאן.
אויסא איז איינגעפאלן אין פובליקום פיל מער-
שען זענען דערהרגען און פערזאנלעכע געזאגט.
איבערמיט לינקס (1): צוויי אמעריקאנישע פליהער
גרייפן אן מעטערן זענען איינגעפאלן אויף א
רייזע איבער דער גאנצער וועלט (2) דענקמאל פאר
ליבבערן אין קאליפארניע.
אונטער לינקס: אים שילד! די פערטע האבען זיך
אנגעהויבן.

איד עם טעג

פון דער סעריע:
מיינע קינדער-יאהרען

פון פרייז הירשביי

איז אנגעקומען אין בית-המדרש אריין - בין איין אראפ צום איוועק, וואס בי דער טיר. מיר איז געווארען דערוועגן צו זעהן ווי דער עולם בלע טערט אין, באלה די גרויסע בלעטער פון דער גמרא. דערביי האב איך ביים איוועק שטענדיג אריינגע-קוקט אין תנ"ך אריין.

פונדעסטוועגן האב איך נאכגעקוקט צוויי מעגלעכע מיט א בעזונדערער מונח. דאס איז געווען דער אלטער מעלישטישער רב, מיט זיין לאנגער, שנייטליכער, ווייבערער בארד, וואס האט ציגע-דעקט זיין פרום. זיין ווייבער בליק פון די בלוזע אריבער; זינע שטילע טריט ביים אריינקומען - מיר האט אויסגעוויזען, און די ספרים און די פאלי-צעס בעמערקען זיין שטילען אנטקומען, א געמיינעלע קומט ארויס פון צווישען די ספרים, ווען ער קומט אריין. געבליבען איז מיר זיין געשטאלט אין דמיון.

און אזוי אויך איז מיר אין דמיון געבליבען דאס געשטאלט פון זיין איידעם, א וואלדשטיקער ישי בהרבה, מיט א בלאס-דורכזיכטיגן פנים און בליי-שווארץ דין בערדעל ארום זיין לענגליכע פנים מיט שווארצע, פערטראכטע אויגען. אויך איז דאס שוין דעמאלט געווארען מעלישטישער כסא-הרבנות. ער האט שוין דעמאלט געשריבען אין "המליץ" און זיין פערנאמען איז געווען: "אחד הרבנים והמרגישים". דאס איז דער שפעטער בער-יהושע רב צווישען אלע רבנים פון זיין צייט, מיט זיין הויכער מאראל.

סיי דער רב און סיי דער איידעם, ביידע זאגן צו זיך מיר געקוקט מיט א סך ליבשאפט. דער אלטער רב האט מיר אפגעגעבן שלום עליכם. ער האט מיר אויך א וויילע ציטומעלט. דער איידעם האט מיר א פאר מאל מיט ליבשאפט אנגעקלאפט אין פלייצע און א פאר מאל, גארגישט זאגענדיג: געלטע מינע באקען. (סוף וונטאג).

געטון מיר די באק מיט ליבשאפט. אין בית-המדרש האב איך מיין ווינקעל געהאט בעהנטער צום אור-ווען.

אויך האב אנגעהויבען לעבען אליין מיט מיין אייגענעם שטילשוויגען. די ארומיגע וועלט אין בית-המדרש האט מיר אויסגעוועהן א צו יאריד-לייג. אין דערהיים, ווען איך בין געגאנגען מיט די עלטערע אין בית-המדרש אריין דאווענען - האב איך דאך געהאט א חצי'ן בית-המדרש מיין היים, קינדער פון אנדערע האט גישט שטארק ליב געהאט דאס שטעטל און איהרע מענשען. אלע אנדערע האבען געמיינט, אז אין שטעטל איז צוטומעלדיג. יעדער איינער פון אונז, וואס איז מאנטאג געגאנגען אין מארק אריין, איז געקומען אהיים א פער-מאטערער:

— איבערזאכטאג מאנטאג, ווען מען זאל מיר זאגען, אז אליהו הנביא ווארט אויף מיר מיט א גרויס געווינט - געה איך, גישט אין מארק אריין. דאס איז געווען דער מאמעס שטייגער צו זאגען מאנטאג פארנאכט, קומענדיג א מידע אהיים, אין דער היים האט יעדערער געפונען זיין שליה, דאך-טען האב איך אויך געפונען מיין שלח.

אייבער, ווען דער בית-המדרש איז געווארען מיין היים: ווען אין מיין זיידעס הויז האב איך, ווייזט אויס, קיין צווייטע היים גישט גע-פונען - האב איך פון מיין ווינקעל, מיט נאך גאר יונגע אויגען, בעטראכט די וועלט, וואס קומט דריי-מאל א טאג דאווענען. דעם הרה"ק, וואס די דאזי-ערס ברענגען אריין אין בית-המדרש אריין יעדען אינדערפרי און יעדען פארנאכט צו מנהג-מעיב - מארק און יאריד האט מען אנגעטראגען אין בית-המדרש אריין. א צוטרעגנדיג איז דער יוד אנגעק-מען, אין איילעניש ארויסגעצויגען א ספר פון פא-ליצע, אריינגעקוקט אין איילעניש, א וונגערעס א גינגליד, אונאפגעדיג א מאמר פון דער גמרא - מיר האט עס איינגעשרומפען. ווי נאך דער עולם

מעגליך, דער ווידע האט קיין בעזונדערן תכ-לית גישט ארויסגעוועהן אין מיין ווערען א קליינעק א באנקקוועטשער. ער האט מיט משה ליבשאפט דערמאנט די זיך, די אייניקלעך, וואס זענען גע-ווען יגיע פרייטקעס.

מיין טעג עסען איז געווען א באטירליכער ענין. די מאמע, וואס איז אין א פאר טעג ארום צוריק געפארהען מיט א פוהר קיין קלעטשעל - זי האט שוין א פאר טעג פאר מיר אליין בעזונדער. דער ווידע האט מיר פארגעשטעלט פאר'ן שמש פון בית-המדרש, א יוד א חסיד, מיט שווארצע, לאנגע געקרייזעלטע פיהל, שווארצער בארד און שווארצע הייטע אויגען - ער איז געווען גוט צו מיר. ער האט מיר אנגעוויזען דעם ווינקעל אין בית-המדרש וואו איך קען מיר מאכען מיין לערן-ארט. ער האט פאר מיר בעשטעלט נאך פיר טעג, וואס מיר האט געפעהלט. און ער האט מיר אויך אנגעבאטען א שטעלע פאר זעקס גראשען א וואך.

— היות, ווי פאר'ן טאג שלעפען די דאווענען און לעבער ארויס א סך ספרים פון די פאליצעס, לאזען די ספרים איבער צושליידערט איבער אלע טישען און שטענדערס. דערפאר, א קנדען ביינאכט, נאכדעם ווי דער עולם געהט איינגאבען אוועק פון בית-המדרש, זאל איך די ספרים צווייטעמאל און צווייטעמאל יעדען ספר אויף זיין ארט.

מיר איז דאס געווען געפעהלען, אויך האב די שטעלע אנגענומען, גישט אזוי צוליב די זעקס גרא-שען א וואך, ווי צוליב דער ארבייט צו האלטען אין א סדר די הונדערטער ספרים, ש"ס'ן, פון אלערליי גרויס, לענג און אייבונד, אויך האב געהאט א גע-לעגנהייט יעדען ספר צו בעטראכטען און אריינק-קען אין איהם איידער איך האב איהם אריינגע-שטעלט אין פאליצע אריין. אויך האב די ספרים גע-האלטען אין בעטען סדר און מינע זעקס גראשען א וואך כשר פערדינט. יעדען פרייטאג האט מיר דער שמש בעצאהלט מינע שכירות און א גלעט

מיין ווידע ר' יוסל איזל איז מיין חבר גישט געווארען. ער איז געווען דער היפער פון מיין ווי-דען יהושע, ביי וועמען אויף די קניע איך בין אפט געוועסען און געהאלפען איהם אויסוועגן ווי-נע גינגנים.

דער ווידע ר' יוסל איזל איז געווען א גליי-כער, שטייפער תלמיד-חכם מיט א דין שמויעלע ארום זיין מויל, פון דער וועלט האט ער שטארק גישט געהאלטען. צו קיין לייטען האט ער גישט גע-וואלט אנקומען. צו קיין אייגענע קינדער אויך גישט. ער האט געלעבט מיט עטליכע גרעסערע יונגלעך תורה, תנ"ך האט ער פערטייטשט מיט א קלארען שכל. גמרא האט ער געגעבען צו פערשטען מיט פשוטקייט. ער אליין האט מיר אויסגעוועהן ווי א לעבעדיגער, שטייף-איינגעבונדענער ספר, וואס נעהט אים מיט געמאכטע טריט.

די דראבנע באפעלע פשע רחל האט אפטמאל געהאט אויסצושטעלען פון ווידעס פערזאנליכקייט טאקע צוליב דער ציג, וואס ער האט פונדען געהאט, זי זאל קומען אין שטוב אריין, כאטש זי האט גע-געבען פיר גלעזער מילך א טאג. איהם האט עס גע-שטופט צום לאכען, ווען די ווייטע ציג איז אריינגע-קומען און געטרייטעלט מיט דער בארד, איהם איז גישט אנגעגאנגען, אויב די ציג איז אריין אין שטוב און ארויסגעכאפט פון מולטער א פערקנעט שטיקעל טייג. אדער אויסגעוועהלטע לאקשען. ער איז געווען א ציכטיגער. כאטש ער האט געשמעקט טא-באק, פונדעסטוועגן איז ביי איהם די ווייטע, אויך צווייטע צושפיצטע בארד, געווען און טאמאק-שפיר-רען. ווער ווייטט, אפשר האט מיין מאמע איהרע ספי-קות, איהר גישט גאר גרויסע פרומקייט געירשנט פון איהם, פון איהר פאטער. אין בית-המדרש האט עס איהם גישט געצויגען צו די מורחלייט: האט געדאווענט און א בעזונדערען אנשטעל. ער האט צעמאגט א שטעכערטעל, ווען איהם איז גישט גע-זעלען געווען זעקס אין דער שטעטלשער הנהגה.

איז א מערהאנער שטעטלער

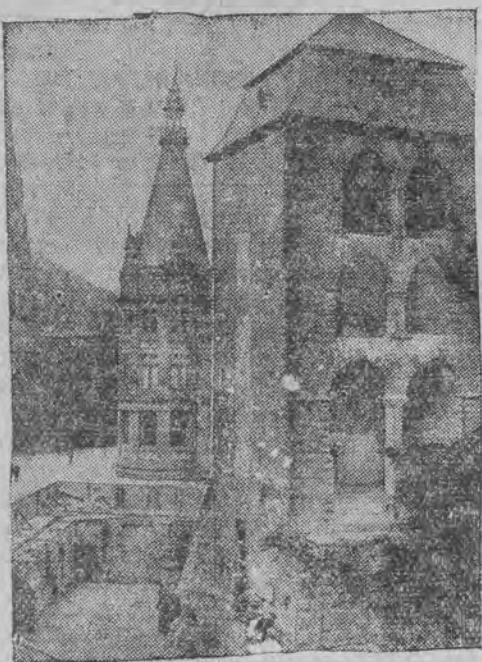
(פון די רייזע-בלעטלער) פון 5. מר אד

וואס זענען געקומען קיין מעקסיקא, אין דער פרייט שטאט, וואס איז ווייט פון דאנען דריי טויזנט מיל, אבער מען האט געוואלט זיין נע-פען די אמעריקאנער גרעניץ, כאטש פיהלען דעם אטעם פון אמעריקא, האט מען זיך אהער דערשלאג-גען און זיך דא איינגעזעסט אין ארמקייט צו-זאמען מיט די איבריגע מעקסיקאנער...

פערצעהן אדער פופצעהן משפחות. פון פער-שידנע טיילען פון דער וועלט, (פערעלט מען און מען בענקט. קינדער ווייסט גישט פון יי-אין קינדער קען זיי גישט - א פערווארפענע שבת.

איצט גרינדעט מען דאס א ביבליאטעק אפער וועט דאס זיי א ביסעל דעוואוירמען. וואס זאלען זיי טון אין די וונטאגס? ארויס-געהען אין די גאסען און זעהען ווי די אמעריקאנער פאלען פון די פיס און די מידלען וויגען זייערע טריט איבער די טראטוארען ווילד הפקריש?

דער אזוי-גערופענער מכשפה-טורם איז היידעלבערג

איז פערוואנדעלט געווארען אין א'אניווערזיטעטס-מוזעאם.

ווארלאזט און פערזויסט, קלאגענדיג און פער-ארימט

ווי אונטערשיידליך! פון דער גרעניץ ביז'ן שטעטל איז ארום און ארום א קילאמעטער, אבער דער וועג איז א שווייגער א גישט ברוקירטע, די וועמען גישט אויסגעטריקענט און שמעקען מיט שימל, פליגען און קאמארעס זענען איין מקבל פנים, דאסען אויפזעלען פאשען זיך אויפ'ן פער-ברעטען גראז און פאליציי-לייט, מיט אפגעשטאנע-פליגע לייזענעס תחנותים שטעהען און ווייזען די אויסגאנגליען דעם וועג...

און אט איז טיכאנאן יעדעס הויז איז א שטעטל אדער א שטעטל, א שפיל פלאץ אדער א-גנדרע פלאץ. ביליגע שפיל-קאסטעס גרימפליען ארויס ווייזען מעלאדיעס, דער אמע-גישט סענטימענטאל און פארטראגט גישט אזוי שטארק דעם סענטימענטאלען ראמאנס אדער דעם טאנא. גיט איהם דויער, ער וויל עס זאל דויער-זען און ליאזמען און ווישען און פוקען און קלא-פען, און די טונקעל הויטיגע און שווארץ אויגען בוזרים מווען זיך מאטערען, בויגען זיך, צוקלאפען מיט די פיס און צו וויגען מיט די אקסלען ארויס-צוברענגען פאר די פטעע אמעריקאנער מיט די אייגענע געזעצן. מען טרינקט און מען הוילעט, מען גישט אין זיך אריין ווי אין א ליידיגען פאס...

מען וויפט 2
און מעהר פון אלעם טרינקען אין וויפען די אמעריקאנער מידלעך, די דינע און שלאנקע און די פטעע און גלידעדיגע, מען געהט אהיים פון די גרעניצען, אפגעווישט ווערט בוש. הייסען הייסט עס "עמאנציפאציע" שטארקע פרויען פאזיציע, אבער אין גמח'ן איז עס נאך גישט בעגעגענט געווארען, אן מידלעך און פרויען זאלען זיך ארום-דרייען איבער די גאסען און פאלען פון די פיס, און טרונקען און שפילען אי אין די קאסינאס ביי דעם רולעטע טיש אי אויך דער גאס ביי די שפיל-מאשיןקעס, און זיך נאך גרויסען, גרויסען מיט איהר אפהענגיקייט און וואויל-מידעלעשקייט...
אויך האב בעזוכט עטליכע יודען, מעקסיקאנער יודען, וואס וואוינען אין טיכאנא און שטרעקען די פערבענקטע אויגען אהער אין דער זייט, אין דער גאלדענער מדינה אריין. דאס זענען אזעלכע

און די מעקסיקאנער מאכען גוטע געשעפטען. אייגענטליך, בייך, גישט די מעקסיקאנער, די מעקסיקאנער זענען נאך קעלנער אין די שטעק-הייזער, קלעמארים אין די טאנץ-שטובען, היי-זעליפיהרער און קאסינא אנווייזער, זיי פערדינען פון דעם, וואס מען ווארפט ווי צו א טרינק סענט...

די אמח'ע ביזנעס לייט זענען עסטע יענקיס, הונד-דערט פראצענטאגע אמעריקאנער כשר'ע באדיקעס, אויך וועמען דאס אמעריקאנער פאלק איז אזוי שטאלץ זיך האבען דאס געפענט די בירסאלא-ען אויסגעשטאנעט מיט פיקאנטע בילדער, ריזענדיגע טיפיקאלע מוזיק און שעהנע מידלעך. ווי שלעט-די צייט זאל גישט זיין אין אמעריקא געפונען זיך נאך עטליכע צעהנדליג טויזענד מענשען אין קא-ליפארניע וואס וועלען בעזוכען א וונטאג טיכאנא און האבען א "טורנא" און צום טרונק - נאך עפעס...

און זיי האבען זיך גישט גענאט אין חשבון. וונטאג איז כמעט אונמעגליך צופארהען פון סאן דיעגא קיין טיכאנא. שפאן נאך שפאן מוז מען פיה-רען דעם נאטאמאביל, אזוי זענען פערלייגט די וועגען מיט פארהענגענע עולה רעגליקעס צו דער הייליגער שטאט טיכאנא כדי דאס "קידוש צו מא-כען איבערן פערבאטענעם גלעזעל משקה".

צווישען אמעריקא און קאנאדע, זעהט מ'בייטש אזוי שטארק דעם אונטערשייד צווישען גרעניץ און גרעניץ, לאנד און לאנד און פאלק און פאלק. נאך אלעם איז גישטא קיין געאגראפישע אונטערשייד און קיין ראסען חילוקאווהאיי גישט. אויסער דעם, האט קאנאדע דעם זעלביגען סטאנדארט פון קויל-טור ווי די פערזאנליכע שטאטען, אבער דא, ווי ווייט און פערשידען עס צייכענען זיך די ליניעס צווישען פאלק און פאלק, איין שפאן פון דער אמע-קאנער זייט און די מעקסיקאנער און שוין פיהלט מען זיך ווי צוריקגעפארהען מיט צעהנדליגער, בייך מיט א סך צעהנדליגער יאהרען צוריק. אט ערשט, מען געהט אריבער די אמעריקאנער גרע-ניץ, פון דער זייט די וועגען געפלאסטערט די גאסען געאפאלאטע, שעהנע און ציכטיגע הייזער, יעדעס שטיקעלע שטח קוקט מיט זארגזאמקייט, מיט טעכניק און ציוויליזאציע און אין דער זייט גרע-ניץ - צוריקגעשטופט און צוריקגעשטופט, פער-

מיט אכט יאהר צוריק האט נאך טיכאנא, דאס קליינע מעקסיקאנער גרעניץ-שטעטל פער-מאגט סך הכל ארום אכט הונדערט איינוואוינער, און די אכט הונדערט איינוואוינער מיט די פרויען פנים/ער און בייטעס קאפאליטעטען האבען קיין ענג-ליש גישט געקאנט, פערקעהרט די סוחרים פון סאן דיעגא, די אמעריקאנער קרעמער האבען זיך גוט אויסגעלערנט שפאניש, אי די שפראך, אי די גע-וואוינטישען פון די גאטשעס, ווייל די אכט הונ-דערט מעקסיקאנער פון טיכאנא זענען פון ווייזערע מאגעריע הייזערען, געקומען די פופצעהן מיל איין-קויפען וואס זיי האבען בויטיג געהאט און - פערדינגען זיך צו די אמעריקאנער פאר טאג לוינער. נאך היינט איז אנדערש. פארהאן שטעט אין קאנאדע וואס לעבען און זענען אויפגעריכט געווא-רען נאך פון דעם וואס אמעריקא האט פערוועהרט שטאפט און ביי זיי - איז עס דעליווט. דער אמעריקאנער לאכט זיך אויס פון געזעץ, ער ווכט איהם פאר יעדען פרייז, אפילו מיט'ן פרייז פון זיין לעבען און פרייהייט, צו ברעכען און זיך גע-געזאשטעלען, דאס טוב בעמט צו עטליכע צעהנדליגער קרובות פון שלעכטען שטאפט און גוטען שטאפט, נאך פון שיכרית.

ביופונדלאנד, וואס ליגט אויפ'ן אטלאנטיק ציי-שען קאנאדע און די פערזאנליכע שטאטען. לעבט איצט אויסשליסליך דערפון וואס זי שמוגעלט אריין שטאפט אין אמעריקא. פארהאן א פראנצויזישע קאלאניע, א אינזל צווישען קאנאדע און די ימ-טאר-אטען האט זיך דאס צובליהט די שטאפט אינדר-סטריע... אין טיכאנא, דאס קליינע מעקסיקאנער-גרעניץ שטעטל איז אויפגעריכט געווארען און געווארען א שם דבר כמעט אין גאנץ קאליפארניע.

טיכאנא ליגט אין דרום-מערקסיקא אינ'ם שטא-אט "קאליפארניע באכא" און ארום 15 מיל פון סאן דיעגא. פון סאן פראנציסקא און לאס אנדזשעלעס צייען זיך קיין סאן דיעגא ווי קאראוואנען, אוי-טאמאבילען מיט טוריסטען, סיי קאליפארניע און סיי פון די וואס קומען בעוואונדערען קאליפארניע. אבער סאן דיעגא איז נאך א אפריה מען שטעלט זיך אפ אין סאן דיעגא פאר עטליכע שעה, מען רהוט זיך אויס און מען פארהט קיין טיכאנא, מכלמרשט א קוק טון ווי עס זעהט אויס מעקסיקאנער ערד.

אבער טיכאנא האט פערשטאנען די שיבות פון אט די טוריסטען, וואס פון אכט הונדערט איינוואוינער צעהלט איצט דאס מעקסיקאנער שטע-טל אכט טויזענט, טיכאנא איז איצט אין א געהו-בענער לאגע, "אמעריקא איז דורשטיג" דורשטיג נאך דעם ביטערען טאג, האט מען דאס שטע-טל פערוואנדעלט אין איהר גרויסע שטעק, אין איהר גרויסע שיכרית הויז, א שיכרית גאס, און צו דעם פארט זיך שוין קארטען און ראקעטע שפיל-וואלוקייט און פערשפרייטקייט, אויסגעלאסענהייט און הפקרות.

פון האנדעלס-געריכט

די פינאנץ-קאמער און מאגיסטראט אין פריהער פאר די 8 פראצע. אפליגאציעס
פון דער „ווידו. מאנופאקטור“—דעציזיע פון לאדזער האנדעלס-געריכט

2.073.003 זל. ווייטער זענען געצאלט געווארען
אין חודש מאי 186.471 זל. שטייערען און „שוויאד
טשעניעס“ דער לאגער פון רויזע און האלדער-
טיגע סחורה האט זיך פערקלענערט אויף א סומע
פון 39.710.18 דאלאר. און מאכט איצט אויס
1.307.018 דאלאר.

די געריכטס-אויפזעהער האבען אויך מיטגע-
טיילט, אז די אונטערזאנדלונגען וואס ווערען גע-
פיהרט מיט די קרעדיטארען האבען זיך אנגעשטוי-
סען אויף געוויסע שוועריגקייטען צוליב די בעדי-
נגען, וואס די קרעדיטארען רוקען ארויס. דאך קר-
מען די אונטערזאנדלונגען ווייטער פאר.
צווישען ריכטער-קאמיטאר און די געריכטס-
אויפזעהער איז ענטשטאנען א שטרייט וועגען דעם
אופן פון די צאָהלונגען, צוליב דעם, וואס די פער-
וואלטונג פון דער אקציע-געזעלשאפט האט געפא-
דערט דאס אויסצאָהלען פאר די 8 פראצע. אפליגא-
ציעס פון דער „ווידו. מאנופאקטור“ וואס זייער צאָה-
לונגס-טערמין איז שוין לאנג אפגעפלאָסען. די גע-
ריכטס-אויפזעהער האלטען אבער אז די אפליגא-
ציעס מוזען פריהער אויסגעצאָהלט ווערען פאר
שטייערען, פערזענליכע זיך אויף דער פארשריפט
פון מליכא-פערזענליכע וועגען אפגעלאָשטשן און
באדאָרען.

דער ריכטער-קאמיטאר האנדעלס-ריכטער גראָס
איז אבער ביי דער מיינונג אז קודם כל זענען די
מלוכה און שטאטשע שטייערען, דאן קענען ערשט
קומען אין בעטראכט די אפליגאציעס.
נעכטען האט דאס האנדעלס-געריכט בעטראכט
דעם ענין.
אין נאמען פון די קרעדיטארען איז ארויסגע-
טרעטען אדווא. וואָנצקי פון וואָרשא, וועלכער האט
בעגרינדעט דעם שטאנדפונקט פון די געזעפטס-
אויפזעהער. אז די 8 פראצע. אפליגאציעס דארפען
געדעקט ווערען פריהער פאר די שטייערען-חובות,
וואס ס'קומט דער פינא. קאמער און דעם מאגיסטראט.
דאס געריכט האט אבער אונטערשטיצט דעם
שטאנדפונקט פון געריכטס-קאמיטאר און אויסגע-
צאלט.

מיט אייניגע טעג צוריק האבען די געריכטס-
אויפזעהער פון דער „ווידעווער מאנופאקטור“ אדווא.
יאָנאָוויטשי און אָסקאָר יאָגלער, אריינגעטראָגען אין
געריכט א בעריכט וועגען בילאנס פארין חודש מאי.
דאס איז שוין דער זיבעטער בעריכט פון זי-
בעטען חודש, הויז א באדאָר קאן נישט לענגער
אָנהאלטען ווי 9 חדשים, מוז אמשפעסטען ביזן
4-טען אויגוסט אריינגעטראָגען ווערען אַנאָיס-
גלייכס-אָפּמאַך.

היינטגען חודש וועט מען אויך מוזען ענדלי-
טיג פעסטשטעלען די חובות פון די וועלכע האבען
פיר איצט נישט אריינגעטראָגען זייערע תביעות.
נאָכדעם וועט צוזאמענגערופען ווערען א קרעדיטא-
רע-פערזאנלונג און עס וועט אנגענומען ווערען א
בעשלוס וועגען דער אויסגלייכס-סומע פון דער
„ווידעווער מאנופאקטור“.

דער אויסגלייכס-אָפּמאַך וועט פאר די קרע-
דיטארען פון דער „ווידו. מאנופאקטור“ בעקומען
50 פראצע. אָהן ציווען, אויסגעצאָהלט אין 4 גלייכע
זאָלע-פערזענליכע ראַטעס, אין משך פון צוויי יאָהר,
אָנהאלבענדיג פון 1. יאָנאָר 1933, די קרעדיטארען
וועלכע וועלען מסכים זיין צוצולייגען זייער חוב אין
ראַטעס, אויסצאָהלען אין צעהן יאָהר, וועלען בע-
קומען די פולע סומע.

אין די ערשטע טערמיןען פון פעסטשטעלען די
חובות פון 15. — 22. מערץ, זענען אנגענומען
געווארען די פערזענליכע פון 51 קרעדיטארען אויף
א סומע פון 14.445.105 זל.

לויטן בעריכט, וואס עס האבען אפגעגעבען
די געריכטס-אויפזעהער, איז צו זעהען אז אין פער-
גלייך מיטן חודש אפריל האט זיך פערגרעסערט
די צאָהל אַרבייטס-שעהן אין דער אַמעריקאנער
שפיגער, אויף 12 פראצענט, געפֿינטשע שפיגער
אויף 50 פראצע. אין דער צייט האט די „ווידו. מאָנ-
פאָקטור“ בעשעפטיגט 4855 אַרבייטער, אין די לעצ-
טע וואָכע — 5065. דער פערקויף פון גארן און
ליינענע האט זיך אין מאי פערגרעסערט אויף
640.054 זל. און האט בעטראָפּען אין אַלגעמיין

פרייטאָג
7
8
תמוז תרצ"ב

וין-אויסגאנג 3.25
וין-אונטערזאנג 7.57

ליכט-צינדען: 7.41

טאג-נאטיצען

א ווארט — די „ווילנער“

היינט הויבט אן צו שפילען ביי אונז אין
לאָדז די „ווילנער טרופע“.

נישט א „ווילנער טרופע“, נאר בפירוש די
ווילנער, וואס דאס הייסט, אז זי איז די איינציגע
בערעכטיגטע צו זיין דער המשך פון דער אור-
שפרינגליכער, פון דער אייגענליכער —

די וועלכע האט היינטער זיך געשיקט, און
פאר זיך-צוקומען.

די וועלכע האט א טראדיציע פון אונז-אויס-
הערליכע ארבייט און דעם כח פון פערזאנלונג-
גען — א לעבעדיגער, וואסענדיגער ארגאניזם!

און ווי לאנג און ווי פיינליך האט פאר די
קליינע יודישע קולטור-גרופע, וואס מיינען מיט
דער יודישער קולטור ערנסט, און וואס יודישע

קולטור איז ביי זיי אי אנטפערטע-פראגע און
אנטווארט-פראגע, א פראגע פון מענטשליכער און
פאליטיש-וויסנשאפטליכער, ווי שווער איז פאר זיי געווען

דער טרויעריגער פאקט, וואס דער ווינט פון קרי-
זיס האט ארויסגעריסען אויף א לענגערער צייט
איינעם פון די שפנסטע פלעטער פון אונזער יונ-
גער מענטש-געשיכטע-די „ווילנער“.

ווי געוואהנליך, האט מען אויך אין דעם
פאל דערוועגן דעם ווערט פון דער „ווילנער טרופ-
ע“, ווען פון איהר עבודה איז געווארען-אבידה...

מיר האבען דערוועגן דאס נויט לייד-
געווארענע אָרט, וואס ס'זאָגט זיך נישט און מ'קאן
עס נישט מיט קיין טראַגיק פערטרעטען.

מיר האבען דערוועגן, און אויך אונזערע
גלענצענע-רעקלאַמירטע אַמעריקאנער געסט (א),
נאכטפריינדלעך זענען מיר (ו) האבען אונז מיט כל
הנחות איבער צייט, און אויב יודישע קול-
טור, בינע-קולטור, אויב סאקי לאַנגע און בינה

מא, איז דאך דער ווי די „ווילנער טרופע“
די וואס איז אויפן פאליטישען זאמדיגען, הונגער-
ען קולטור-באדען, ענטשטאנען...

וואס איז דער זיידענער געווען צו סובל זיין
און צו טאָלירירען, שלום-מאכען מיט דעם געדאנק,
זי די „ווילנער טרופע“ איז שוין נישט, אז די
פאליציע איז דאך דער ביטערער צייט אויסגעמעקט
געווארען —

אונטערזענליך איז געווארען דער רעיון, אז
דעם ס'קומט אין געוויזן דער בעגריף יודיש טע-
אטער, איז נישטא וואוהיין דעם בליק צו ווענדען
אפילו די אָנהענגער פון דער שיטה, אז

ס'איז בעסער גאָרנישט, ווי מיטעלמעסיג — איז עס
אונזערליך געווארען.

אפילו די וואס האלטען, אז וואס ערגער איז
אין בעסער, האבען א ציטער געטון פאר דעם
קאלט-שטראם פון דעם אַמעריקאנישען גייסטלעכען
טעאטער.

מיר האבען בולט דערוועגן פאר זיך די גרויס
פון דעם פערלויסט, מיר האבען זיך דערשראקען
פאר דער גרויסער פוסטקייט, וואס האט אויפגע-
פלוזשט און אויסגעפאקט אין יודישן טעאטער-און-
דא מוזען מיר א פריידיגע ערשיינונג פאר-
נאכטען:

נאך איידער מיר האבען בעוויזען דעם מה
אָפּצושרייבן, אָדער אָפּצוקלאַנגען, נאך איידער מיר
האבען בעוויזען א חשבון הנפש צו מאַכען, און
צו אויסווייזען זיך אין נעקראָלאָגישער טרערע-
דיגקייט — שטייען מיר אין לאָדז ווידער פאר א
פאקט, אז די „ווילנער טרופע“ לעבט און פער-
נעמט זיך אויף א גרויסער ארבייט.

ס'איז א סימן אויף א לאנגען לעבען. בן

DR. J. LUBICZ
MED.

כירורג-ארמא פער
פאלודניאוו 9, טעל. 17-183

קראנקהייטען פון די ביינער, געלענקען,
פערקרימנגען פון די פלייצעס און גלידער

אייגענע פראצאדונגען פון זעכסליכע ארמאפערשע
אדערשען ווי: קאלדקעס אויף פלעמסאָן, סינפליכע
זענר און פוס, נאָרעמען א. א. ו.

נעמט אן פון 2.30 ביז 4.30 נאכמיטאָג

א גרויסע שרפה איז.. דזשענטעלמען דער היזק בעטרעפט 50 טויזענד דאלאר

די ליאקאָרניע איז אַבער אַוועק מיטן לויך.
דער היזק ווערט דערציילט אויסגעצענט אויף
פופציג טויזענד דאלאר.
גענוי די סיבה פון דער שרפה איז דערציילט
נישט פעסטגעשטעלט געוואָרען, און פאָליציי פיהרט
וועגען דעם ענין אַנאָיספארשונג. ענדגילטיג איז
שרפה ל'קוידירט געוואָרען ערשט 6 א זיגער.

געשטאנען אין א ים פון פלאמען, און די 4 אָפ-
טיילונגען פיינעלעשער אונטער דער אַנפיהרונג פון
קאָמענדאַנט ד"ר אַלפֿירע גראַמאַן, האט געהאַט
אַנאָיספערשליכע שווערע אַרבייט צו לאַקאָליזיר-
רען די צונויפגעוועקטע סמימער.
לסוף נאָך אַנאָיספערשליכע אַנגעשטרענג-
טער רעטונגס-אַרבייט איז דאָך געלונגען אַפצוראָ-
טעווען די איבעריגע שטובותדיגע געביידעס פון דער
שרפה.

(א) נעכטען אָרום 2 בייטאָג איז אויסגעבראָכען
א גרויסע שרפה אין דער פאַבריק פון דער פירמע
„דזשענטעלמען“ אויף לימאָנאָוסקיע 156.
דאָס פייער איז, וואָהרשיינליך, פון א קורץ-
שלוס, ענטשטאנען אין דעם איינשטאָקלען בנין
פון דער ליאקאָרניע, וואָס ער האָט זיך געפונען א
סך לייכט — ברענענדע מאַטעריאַלען, ווי בענזין,
שפירט-לאַקיר, קליטשוק, און אויסגעפערטיגטע סחור-
זות. אין א פאַר מינוט אָרום איז די גאַנצע געביידע

ערב א שטרייך פון אהושערהעס פריהער וועט נאך אינטערוויענירט ווערען ביים מיניסטער הויפציה

נישט-ריכטיגע אינפארמאציעס מצד דער קראנקער
קאסע, איז ערענעכטען פארגעקומען א פערזאנלונג
פון אַנער 350 אָקושערקעס און ס'איז געשלאָסען
געוואָרען צו אַרגאניזירען א שטרייך דורך אויפגע-
רען געפערן פרויזשאַס הילף צו קימפעטאָריעס און צו
צווינגען די ראַיאָן-אָקושערקעס אויף צו פער-
שטיקען.
דער טערמין פונם שטרייך וועט פעסטגע-
שטעלט ווערען נאך דעם, ווי עס וועט נאך אַמאָל
אונטערגאָנדעלט ווערען מיטן מיניסטער הויפציה

400 אָקושערקעס זענען געבליבען מחוץ דער קראַנ-
קערקאסע און ליינען נויט און הונגער.
וועגען דעם ענין איז אינטערוויענירט געוואָרען
אין אַרבייטס-מיניסטעריום און מחמת דעם, וואָס
פון האָרט איז לעצטענס אַנגעקומען אַנענטפער,
דאָס עס איז נישט פערהאַנג קיי נשום גרונד צו אינ-
געריינען אין דער דאָזיגער פראַגע ביי דער לאָדזער
קראַנקערקאסע וועלכע בעשעפטיגט אַלע אָקושע-
רעס, וואָס זענען אַדורכגעשולט געוואָרען.
אין שייכונג מיטן מיניסטער-קאָמיטעט, ענטפער-
וועלכען די אָקושערקעס האַלטען אַלס פּוֹלע יוצא פון

(2) ווי בעקאנט אַרבייטען איצט אין דער קראַנ-
קערקאסע בלויז 60 אָוויגערעפונע דאָיאָן-אָקושע-
רעס.
פריהער האָבען געאַרבייט 500, אַזוי אַז איבער

מ'טאר זיך נישט צווייגענען קיי געלד ווען אפילו דאס געלד הומט אלס א חוב

פיני לביני איז — מיט צוויי טאָג שפעטער
— די פירמע „באַרט“ גענאָגען באַנקראַט, און
אַדער האָט דער פּוֹל שרייַער די 700 דאלאַר נישט
בעצאָהלט, טענה'דיג אַז איהם קומט געלד פון
באַרט'ן...
דער ענין האָט נעכטען אַנגעשפּאַרט אין גע-
ריכט, וואָס האָט געפּסנט אַז אַדער האָט זיך דאָס
געלד פשוט צוגעלייגעט און דערפאַר קומט איהם
צו וויצען 4 חדשים אין טורמע.
דער פּוֹל שרייַער דאַרף ער אויסצאָהלען די
גאַנצע סומע מיט די הוצאות און וועגען זיין איי-
גענעם חוב דאַרף ער זיך ווענדען צום סינדק.

(2) בשעתו האָט די פירמע „א. ג. באַרט“
אין זערוש געבאַרט ביי בערטש שרייַער (קאַנ-
סטאַנטינער 7006 דאלאַר.
ווען די פּוֹל שרייַער האָט פאַראַיאָהרען זיך
מער געפּאָדערט צוריק איהר געלד, האָט איהר די
פירמע, מחמת צאָהלונגס-שוועריגקייטען, דעם חוב
נישט בעצאָהלט נאָר בעאָפּטראַגט אַ געוויסען נתן
אַדער איינצוקאָפּירען די סומע ב' יאָרינגע קרעדי-
טארע איהרע און אויסצאָהלען דעם חוב דער פּוֹל
שרייַער.
בזה האָפּן איז דער חוב רעגולירט געוואָרען,
וואָס איז אויך דעם 14-טען אויגוסט פערבאַטירט
געוואָרען אין די ביכער פון דער פירמע.

פונ'ם ניי-געגרינדעטען פערבאנד פון לאקאטארען און סוב-לאקאטארען אין לאדז

77, טעגליך פון 10 ביז 1 און פון 4 ביז 7
דער סעקרעטאָריאַט ערשטלייט אינפארמאציעס
אין לאַקאטארען-ענינים שרייבט ביטעס און ניי-
ייריזשע צעות דורך זיין אַדוואָקאַט.
אין אַווענד.

דער סעקרעטאָריאַט פונ'ם פערבאנד פאָדערט
אויף לאַקאטארען און סוב-לאַקאטארען צו בעלייגען
אונטערשטיצען מכוון פערקלענערען דאס דירה
געלד אין אַלטע און ניי הייזער.
די אונטערשטיצען דאַרף איהר מען בעלייגען אין
סעקרעטאָריאַט פון פערבאנד אויף וואלטשאַנסקא

Świeża
młodzieńca
cerę
tylko przez
niedościgniony
KREM
HERBA

צו דער אויפפרישונג פון בלוט
פונקט עפלישט מען דורכשטערן פרישעס א גלזן
נעמליך ביינערוואסער
Franciszka Józefa
צו בעקומען אין שלעסטישקען און סקלאר-שטעטשעס.

וואס שרייבט די פרעסע וועגן מרים קארלאווא

מאָריס מייער אין דער לאַנדאָנער „צייט”
שרייבט:

„מאָריס קארלאווא איז מיט אייניגע יאָר-
רען צוריק געווען איינע פון די ווילדע פון דער
רוסישער אָפערעטע אין רוסלאנד. נאָך דער איבער-
קעהרעניש דאָרט איז זי, ווי מילע עמיגראנטען,
צוועק און געקומען קיין אמעריקא, וואו זי איז
אויפגעטרעטען אין דער בעוואוסטער טעאטער-
פירמע „קונסט וואַנדעווייל טעאטער”. איהר ספּעציאַל-
ליסטע איז געווען צו ווייזען און טאַנצען. זייענ-
דיג אייניגע יאָר אין אמעריקא, זענען עסליכע
בעוואוסטע יודישע שוישפילער ווי לעבעדיקע,
מיכאלעסקא, און נאָך אנדערע, וועלכע האָבען זי
געקענט פון דער רוסישער אָפערעטע, צו איהר
אָנגעשטענען, אַז זי וואָלט שפילען טעאטער אויף
יודיש. און זי האָט זיך צוגעהערט צו זיי און גע-
שפילט יודיש טעאטער אין גאנץ אמעריקא. אומע-
טום האָט זי געהאט דעם גרעסטען ערפאָלג. זי
האָט באמת דעם ערפאָלג פערדינט, ווייזט אַ סך
אָנעלכע שוישפילערעס זענען ביי יודען נישט פער-
האָן. אַ חזק וואָס זי האָט אַ שטארקע ויסע שטימע
און איז אַ גוטע טענצערין, איז מאַדעם קאַראַוואָ
איינע פון די בעסטע דראַמאַטישע שוישפילערעס.”

צוויי אומגליקען מיט קינדער

(2) נעכטען איז דערטרונקען געוואָרען אין
דאָרף קירעק, אין דער וואַרשע דער 8-יאָהריגער
וואַלאַו פערטשיק (וואַווישא 28), וועלכער איז
געווען צו גאט ביי זיין פעטער.
(2) אין דאָרף ביאלאָו, פערטריקאווער
קרייז, האָט זיך דער 12-יאָהריגער וואַליסלאָו
ארמאנסקי גערייבט מיט אַנאַקס. דער סוף איז גע-
ווען. אַ דאָס יונגעל איז שווער פערוואונדעט גע-
וואָרען דורך דער צווייטערע פערטער פערטער.

געכאפט גנבים

(2) מיט עסליכע טעג צוריק האָבען מיר
געמאָלדען וועגען אַ גנבה אין דער וואַווינא פון
אבוהם שילדוואך אויף קיעלמא 7.
נעכטען האָט פאָליציי פערהאַלטען אין אַ
„מלינה” די צוויי גנבים מיטעשלאָו גראבעק און
סטאניסלאָו מאַמישטאק, ביי וועלכע מ’האט אַס-
גענומען די גנבה.

אפטייהען

היינטיגע נאכט-דייטשערען
(2) היינט פיינאכט זיכערדיקע: י. קאַפּאַווי
סקי (נאָוואַמינסקא 15), ס. טראַוויקאָווסקי (בושע-
זשינער 56), מ. ראָזענבלום (שווימערס 21)
מ. באַרטשעוויקי (פיעטערקאווער 95), י. קלופטא
(קאַטנא 54), 5. טשינסקי (וואַקאָווינער 58).

משוגע געווארען פון דער היי

(2) באַרענדיג זיך אין טעפּעפּאַנסקי פארק
(אין רודע-פאַבאַניק) איז פלוצים אַריינגעשרונגען
פון וואַסער דער 23-יאָהריגער אַלעקסי גיעוויץ
דאָמסקי, און אַ נאָכטער, געוואָרען זיך שלאָגען
בייטען און רייטען די דורכגייטער.
מען האָט דעם צוגעשטענען יונגעמאַן קיים
געזאַמענעט און אַנגענומענע און אַ משוגע-
מאַנשעל האָט מען איהם אָפגעפירט אין שפיטאַל.
דאָס אומגליק האָט מסתמא געטראָפּען פון
אַ וועגן-שטיי.

„סטושעלעצה” — בר-כוכבא

שבת, דעם 9 ד. ח. אַ ווילנער נאכט-לאַג קומט
פאַר אויפן ווידעוואַלץ אַ פריינדשאַפט פּיטבאַל-
מעש צווישען דעם „א-קאַסיגער” „סטושעלעצקי”
און „בר-כוכבא”.
נעמענדיג אַזוי אַקט די גוטע פאַרם פון
„סטושעלעצקי” ק. ס. ווי אויך די טענאַציאָנעלע
רעזולטאַטען, וועלכע „בר-כוכבא” האָט ערצילט אין
די היי-אָרטיקע מייסטע „אַפּעקאָמ” ע, ווי אויך
אין קוטנא, שלאָנגעדיג „קוטנאָוואַקא” 2:1 און
דעם 37 פּויל 4:2, האָט דער „שבת-דיגער” מעש
אַריינגערופּען אַ פערשטענדיקען אינטערעס ביי
דעם יודישען ספּאָרט-עולם.

פאר מאגענליידנדע ראבארבער-ווייז פופסי-ווייז

איז פרימא קוואליטעט
צו בעקומען אין דער ווייניג-אנדרלונג פון

E. SZYKIER
Północna 1, tel. 107-84

לאדזשער שטאט-טעאטער

27 ציגעל-גאס 27

יודיש דראמאטיש טעאטער אין פוילן

XVII יאר ווילנער מרופע

דיר. מ. מואה

היינט, פרייטאג, 8-8 און מארגן, שבת, 9-9 און 9 אונט

פיערלעכע עפנונג

פון זומער-סעזאן

מיט גאס-אויפמירט פון

זיגמונט מורקאו

איך

„אנהל מאזעם”

3 אקטן מיט פראגא (6 ביינער) פון שלום אש.

דראמאטיק: אירא קאמינסא. רעזשי: זיגמונט מורקאו.

די מרופע: ארטיסטן:

מרים ארלעסקא, דוד בירנבוים, אסתר גאלדענבערג, רבקה גאמארסקא, יצחק
גורובערג, פרידע וויטאליא, יעקב וויטליק, שמחה וויטאליק, דוד ליכט
יעקב מאנדארק, משה פאטאשינסקי, אבהם קירן, יעקב קורלענדער,
דניאל שאפירא א. א.

רעזשיסערן: דוד הערמאן, מיכאל וויכערט, זיגמונט מורקאו, יעקב ראטבוים.

מוזיקער: הענעך קאן, י. קאפלער, יוסף קאמינסקי.

מאלער: אנדזשי פראנצשקא, וו. וויטנאריב, יצחק ברוינער.

היינטיקן שבת ביימאן, צוליב די פיערלעכקייטן פון די אונט-פארשטעלונגען
ווערמנישט געשפילט.

בילדעטן פון 50 גר. אן צו באקומען אין די שטאט-טעאטער-קאסעס: פון 1 ביז 3 נאכט
אין באשטעל-קאסע (טראווא 1, קאמעראל-טעאטער), פון 7 אונט אין שטאט-טעאטער.

מארגען ברעכט אויס דער שטרייך

אין דער טריקאטאזשען-גרויס-אינדוסטריע

(2) נעכטען איז מיר אַ ווילנער נאכט-לאַג
פאַרצוקומען אַ קאָנפערענץ צווישען פאַרשטייער פון
די ארבייטער און דער טריקאטאזשען-גרויס-אינד-
סטריע און די טריקאטאזשען-פאַבריקאַנטען (א.א.
קאַטשעוויסקי 69).

הילף פאר ביאליסטאדער ארבייטער

דער שטרייך אין ביאליסטאד איז אַנאָמגליק סיי פאַר די
ארבייטער, סיי פאַר די פאַבריקאַנטען

עס זענען צוריקגעצויגען געוואָרען די בע-
שעלונגען פון די ענגלישע היטלאַנדיקעס פון
דרום-אַפריקא, פון כינא און אינדיען.
אויך דער עקספּאָרט קיין צפון-אַפריקא האָט
צוליבן שטרייך שטאַק געליטען.
וואָס שייך דעם אינערליכען מאַרק, איז די
סיטואַציע פון דער ביאליסטאדער אינדוסטריע אויך
זעהר נישט קיין גינסטיג.

עין תחת עין...

אַ ליניש-נעריכט אויף אַ דאָרף
(2) אַ גרופע שילער פון פיעטערקאווער זענען
געשטען אַרױס אויף אַנאָליסלאָו מאַרץ דער שטאָט
אויף צוריקוועגס, אין דאָרף בוגיניוואָו האָט
איינער פון זיי, וואָס האָט געהאַט מיט זיך אַ
יאָג-ביקס, דערוועגן אויף אַ דאָרף פון אַ נאָכט
אַ באַטשאַנעט.
האָט ער אָנגעצילעוועט די ביקס און יע-
אַסען אויף טױט דעם באַטשאַן, דעם „ער”
אַ די באַטשאַניק, די „זי” האָט דערוועגן איהר
אנגליק, האָט זי פאַר גרימאַצין פערפיקט צום טױט
איהרע צוויי קינדער, און איז אַוועקגעפלאָגען אױס
זוכען זיך אַנאָדער „ער”...
פּויליש, וואָס האָבען צוגעזעהן די דאָזיגע
פייגעל-טראַגעדיע זענען בעפאַלען דעם שילער,
און ער וואָלט אויך נישט גיט אַרױס קיין לעבעדי-
גער פון זייערע הענד, ווען נישט די קאַלעגען זינען,
וואָס האָבען אַלאַמירט די פאָליציי, און אַ צופלו
טיגטען, אַ צוהאַנגען, האָט מען איהם קיים אַפ-
געראַטעוועט.

רעגיסטראציע פון ארבייטסלאזע

פארן חודש יולי

די רעגיסטראציע אויף אַרבייטסלאָזע-אונטער-
שטימונגען פאַרן חודש יולי האָט זיך אָנגעהויבען
מיטוואָך, דעם 6-טען ד. ח. לױט פאַלגענדען סדר:
פרייטאָג, דעם 8-טען די ליסטעס:
R S T U W Z Z

א שטייער-הנחה

(אג) בכדי צו ליקוידירען די פערלענענע
שטייערען בײַן יאָר 1926 האָט דער מאַניסטראַט
בעשלאָסען פון די דאָזיגע שטייערען, וואָס ווערען
איינגעצאָהלט ווערען בײַן סוף יאָר צו מאַהנען
בצדייטענד פערקלענערטע שטראָפּען פאַרן פער-
שלעפּען, וועלכע האָבען אָפּט, ביי דער נאָרמאַלער
שטראָף-סטאַווקע איבערגעשטיגען די שטייער-סומע
גופא, די הנחה וועט געמאַכט ווערען אין די פא-
רע, ווען ס׳וועט פאַקטיש דערווייזען הערען די
אומגעליכקייט צו בעצאָהלען די שטייערען צום
סערמין.

איבערגעפאהרענע

(א) דער פוהרמאַן לייב פּינענבוים (פון זא-
וויסא 24) איז נעכטען אויף בושעושינער 28
איבערגעפאהרען דעם 7-יאָהריגען שאַץ באַרגשטיין,
וועלכער איז שטאַרק צוקאַלעטשעט געוואָרען און
צובראַכען דעם לינקען פיס.

(א) אויף גערושער גאס איז איבערגעפאהרען
געוואָרען דורך אַנאָליסלאָו דער 29-יאָהריגער מענדל
זיסמאן (פון קאמינסא 5), ביי זיסמאנען איז
שטאַרק צוקאַלעטשעט דער קאפּ און צעבראַכען
דער רעכטער פיס, אין אַ שווערען צושטאַנד האָט
מען איהם אָפגעפירט אין שפיטאַל.

נאך גארנישט טועט געווען

און שוין בעסומען א געהינגע

איינלאדונג

(2) אַ פּאַטרויל פון דעם אויספאַרשונג-אַמט
האָט נעכטען ביינאכט פערהאַלטען אויף דער קא-
פערניקא-גאס 2 יונגעלייט, וועלכע זענען שנעל
געפאַרען אין דער שטאָט אַריין אויף אַ דראַזשקע-
מ’האָט זיי אַרעסטירט צוזאַמען מיט זייערע
וואַליזעס, און ס׳האָט זיך צווייטעוועט, אַז דאָס
זענען צעקאָנטע לאַנד-גנבים: קורס קעניג פון
וואַרשע, וועלכער איז אַקאַדעמיק אַרױס פון דער
טורמע נאָך אַ יאָר זינען פאַר אַ גנבה בײַם סוחר
ראָזענבלאַט, און דער צווייטער — רודאָף פילצער
פון קראַקע.

אין די וואַליזעס האָט מען געפונען אַ שלף
מיט גנבישע אינסטרומענטען, וואָס זענען נױטיג
צו פלעקליי-משא-ומתנ”ס...
קיין לאָד זענען זיי, ווי אַקטיאָרען להבריה,
נעקומען אויף גאַסטראָלען.

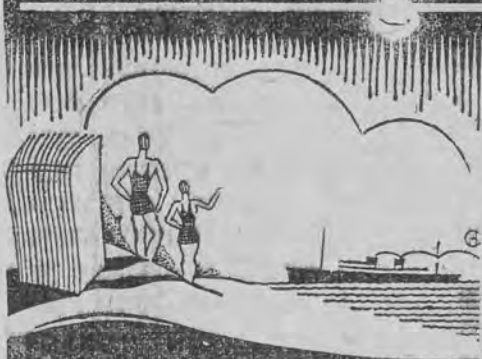
זיך אנגעצונדען אַנאָליסלאָו

(2) דער אַליטאַבאָס וואָס קורסירט צווישען לאָדו
און פיעטערקאווער האָט זיך לעט דעם דאָרף שידלאָו
פלוצלונג אָנגעצונדען, מחמת דער עקספּלאָזיע פון
דעם בענזין-קאַן בײַם מאַטאָר.
די פאַסאַוירען איז געלונגען בעצייטענס אַ-
רויסצוהליפען פון דעם פלאַמענדיגען אויטאָמאָביל.
זיי האָבען אויך אָפגעראַטעוועט דעם שאַפער
מאַשקאָווסקי און דעם בילעטער פראַנטש, וועלכע
זענען שטאַרק אָפגעבריהט געוואָרען.

אַנאָמגליהספאַל אויפן וועג צו די האלב-האלאניעס

(2) כידוע, האָט הער לאָדווער מאַניסטראַט
אַרגאַניזירט אין פאַרק פון 3 מאַי זימערדיגע האלב-
קאַלאָניעס.
צו די האלב-קאַלאָניעס ווערען די קינדער צו
געפירט מיט טראַמוואַען.
נעכטען איז אויפן וועג צו די דאָזיגע האלב-
קאַלאָניעס אַרױסגעפאַלען דער 9-יאָהריגער לעאָן
כאַנאַצקי (פון אַגראָדאָווע 30).
דאָס יונגעל איז שטאַרק צושעדיגט געוואָרען.

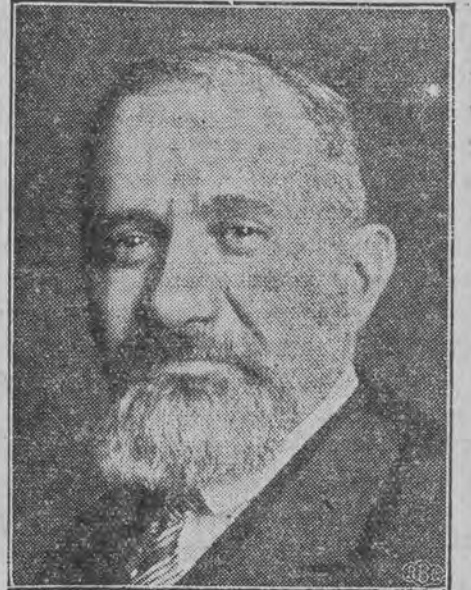
BEZ PASZPORTÓV ZAGRANICZNYCH. VIZ

י-ם אויספלוגען מיט דער ליניע
גריניע — אמעריקא
נאך מערב-פראנהרייך
פרייזען פון 400 זל. (ענגלאנד, פראנקרייך, האַלאַנד)
פון 15 אויגוסט ביז 29-טען אויגוסט ד. י.
2 טעג איז קאפּענהאַגען
פרייזען פון 100 זל. פון 6 אויגוסט ביז 9 אויגוסט ד. י.
אויף די י-ם-פלאנעס
פרייזען פון 480 זל. (ענגלאנד, בעלגיע, האַלאַנד)
פון 23-טען יולי ביז 11-טען אויגוסט ד. י.
פערקויף פון בילעטען אין אינפאָרמאַציע אין די ביראָס פון
Linji Gdynia — Ameryka w Warszawie, ul. Waszyngtonska 116,
w GDYNI, ul. Waszyngtona
אין די טוויטישע אַגענטורען

נ"ע באריס עיטינגאז

באריס עיטינגאז איז געבוירען געווארען אין יאָהר 1879 אין אַרשע, צו 18 יאָהר איז ער גע- קומען קיין לאַדז, וואו ער איז פריהער אָנגעקומען אויף אַ פּאָסטען ביי אַ פירמע און שפעטער איז ער אריינגעטרעטען אלס רייזענדר ביי דער אַק- ציע געזעלשאַפֿט פֿון מאָנאָפּאָליטעט.

באלד ווי ס'איז דער שלום געשלאסען נעמט ער אים עיטינגאז צווישן זיך און דער אַק- ציע געזעלשאַפֿט. ער איז געווארען אין דער אַק- ציע געזעלשאַפֿט פֿון מאָנאָפּאָליטעט פֿון דער אַק- ציע געזעלשאַפֿט פֿון מאָנאָפּאָליטעט פֿון דער אַק- ציע געזעלשאַפֿט פֿון מאָנאָפּאָליטעט.

דער פערשטארבענער האט מיט אַ ברייטער האַנד יעדען איינעם אונטערשטיצט. די גרעסטע אויספֿערונג זיינע איז געווען אין די יאָרען 1920-1923, ווען ס'האט גע- האלטען, אַז אונדזערער יודען, אַבאָקאָאָט - צעטל וואָלען אַרױסגעשיקט ווערען פֿון לאַדז. דאָ האָט באַריס אָפּגעגעבן זײַן גאַנצע ענערגיע און אײַנפֿלוס לטובת די דאָזיגע יודען.

באריס עיטינגאז האט יעדען איינעם עמפֿ- פאנגען בסדר פנים יפות. אין די לאַדזער בירגערליכע געזעלשאַפֿטען און פֿעראײַנען איז באַריס עיטינגאז געווען פֿרע- זעט אָדער לכול הפחות אין דער פֿערוואַלטונג.

דער פערשטארבענער איז געווען אַ ליבליכער מענטש, אַ יודע סדר און אַ אַנצײַ דאָבײַ. זײַן אונדזערעטער טױט האָט אַרױסגעפֿירען אַנאָרפֿיכטיגען טרױער און אַלע קרײַזען. חבל על דאבדין ילא משתבחין!

ב. פ.

דער הרגעט מיט אהיי-גאפעל

נקמה-נעהמענדיג פאר דער פערפיהרטער שוועסטער

מאָל געווענדט צו האַקען, ער זאָל חתונה האָבען מיט זײַן שוועסטער, אָבער יענער האָט זיך אַרױס- געדרייט מיט האַלבע ווערטער.

ערהערטען האָט ערווין אָפּגעשטעלט האַקען אויסן דאָרט-ווען, און אזוי ווי דער לעצטער האָט זיך קאָנטראַריש אָפּגעזאָגט. חתונה צו האָבען, האָט ערווין איהם דער'הרגעט מיט אַ הײַגאָפּעל אין האַרץ אַרײַן.

דער מערדער איז אַרעסטירט.

א מיאוסע פרנסה פון צוויי כיטרע פויערים

דערנאָך האָבען זיי די בילדלעך פֿון דער נאַקטער פֿרייליך אַלנאָ פֿערקויפט אין דאָרף צו 4 זאָלעס אַ שטיק, אָדער גענעבען אויף אַ לענגערער צײַט, צו געשטיין פֿאַר 50 גראַשען. דער סוף דערפֿון איז געווען, אַז אַלנאָ האָט געהאט אַ חתן. האָט ער זי דערפֿאַר פֿערלאָזט. און די 2 אויסוואַרפֿען זענען געטען דורכן גע- ריכט פֿערמאָשט געוואָרען צו 3 חדשים טורמע.

ליקווידירט דעם שטרייק איז האראקס פאבריק

געטראָטען צו דער אַרבייט. דעם שטרייק האָבען געוואונען די אַרבייטער, און אַלע זײַערע פֿאַדע- רונגען זענען נאָכגעגעבן געוואָרען. די פֿירמע האָט אויך אונטערגעשריבען אַ קאָלעקטיוון אָפּמאַך.

דער אמת וועגען ה' איסר שווארץ! ניוויליגע אינטריגע צו האמפראמיסירע אנהערליכע מענש (בריק איז רעדאקציע)

פֿון דער אַלטער פֿרוי שוואַרץ בעקומען מיר פֿאַלגענדע ערקלערונג מיט דער בקשה צו פֿער- עסענליכען:

ג' רעדאָקציע! איך בעט אָפּצורוקען אין אײַער וו' צײַטונג פֿאַלגענדע ערקלערונג:

אין צוזאַמענהאַנג מיט דער נאָטיק אין אײַער חשבוער צײַטונג נ' 152 פֿון פֿאַרינען פֿרייטאָג, וואו עס ווערט פֿעסמאָנט דער רײַזער נאָמען פֿון מײַן זון איסר שוואַרץ, ערקלער איך, אַז די גאַנ- צע מעשה איז אַ בײַווײַליכער שער, וועלכע אונ- פֿעראַנטוואָרטליכע פֿערזאָגען און שונאים פֿון מײַ זון האָבען דאָס ספּעציעל געטון, כּדי צו בע- שמוצען זײַן גוטען עהרליכען נאָמען.

איך ווער אויסגעהאַלטען פֿון מײַן זון וואָס זײַן פֿיל יאָהרען, און בעקום פֿון איהם אַלעס וואָס איך ברויך, אויך דאָס גאַנצע דירה-געלד איז דורך אים רעפּעלמענט געבאָטען געוואָרען. דער פֿאַקט, וואָס דער ווערט האָט אַרױסגעקומען אויף דער דירה אַנעקסמיסיע, איז נישט געווען זײַן שולד, נאָר צוליב מײַן סוב-לעקאָטאָר, וועלכער וואוינט ביי

טעאטער "סהל" שוועסטער 15

גאטשפילען פֿון דער וועלט-בערימטער קינסטלערין, שטערן פֿון נײַ-יאָרקער קונסט-טעאטער

בערטא גערסטען

מיט אַנטײל פֿון קלאַראַ סעגאלאוויטש

הײַנט פֿרייטאָג און מאַרגן שבת, 9 אונט

ראפּוּמין צווייטע-פרעמיער

ביהנע-רעפּאָרט און 6 בילדער מיט פֿאַרלאַנג פֿון אַל. מאַרשטאָל און שטשענאלעוו רעזשיסירט, איבערגעזעט און נײַ-אינסעניזירט: מאַרק אַרנשטיין. ר אַ ל צ ו: צאָריצ-בערטא גערסטען, ווירבאַנע-קלערע סעגאלאוויטש, ראָספּוטין-ש. לאַנדז, פֿושט יוספּאָוו - ח. בוינאָוו, שטירמער - ז. שריפטזעצער, פֿראַטאָ-פּאַפּאָוו - י. סטרוגאָס, צאָר מיקאַלעווי - נ. מעלניק, סימאָנאוויטש - ש. בליצקער, באָרסקאָ-פּישער, ר. שילער, ד. ראָזענבלום א. א.

אין IV בילד: ציגיינער = קאבארעט

אין וועלכען עס בעטייליגט זיך אַ אַריגינעלער ציגיינער-טאַבאַק פֿון סאַליסען און טענצער.

מארגען, שבת, 4 בייטאג

"איד וויל א כינד"

פיעסע אין 3 אַקטען פֿון א. בלום. קינסטלערישע צײַטונג: מאַרק אַרנשטיין. געהילפֿט-רעזשיסירט: ק. גוטמאַן. אַדמיניסטראַטאָר: לײַטונג: ב. אַסס.

בידעטען אויף אַלע פֿאַרשטעלונגען אין קאָסע פֿון טעאטער, סאַלעס פֿון 1-11, פֿון 5-9 און שבת אַ גאַנצען טאָג. דאָס טעאטער איז מעכאניש ווענמילירט און עס איז זעהר קייל.

פייסליכע שפונג פון זומער-סעזאן דורך דער ווילנער טרופע

אין שטאט-טעאטער היינט פרייטאג און מאָרגען שבת עפענט די ווילנער טרופע דיר. (מ. מואה) איהר זומער-סעזאן אין שטאט-טעאטער.

אַלס פֿײַערצײַכע פֿרעמיערע ווערט געגעבען צום ערשטען מאל אין לאַדז, שלום אַש'ס מייסטער-ווערק אָנקעל מאָזעס. דראַמאַטיזירט אידא קאַמינ-סקאַ. די ראָל אָנקעל מאָזעס ווערט געשפּילט דורכן בעקאַנסען אַרטיסט און רעזשיסיר ינגמאָד טורקאוו אַלס נאָסט.

אין אָנקעל מאָזעס בעטייליגט זיך דער גאנ- צער אַנסאַמבל פֿון דער טרופע. הײַנטגען שבת בײַטאָג צוליב די פֿײַערצײַכע פֿון די אָפּענט-פֿאַרשטעלונגען ווערט בײַטאָג נישט געשפּילט.

היינע פרעמיערע פון "ראספּו-טיו" איז "סקאלא"

דער אויסגעבויטער, הערליכער טעאטער סקא לאַ פֿיערט שוין הײַנט זײַן צווייטע פֿרעמיערע - עס ווערט געשטעלט דאָס היסטאָרישע שטיק "ראַס-פּוטין" - פֿון אַל. טאַלסטאָי און שטשענאלעוו. עס בעטייליגט זיך דער גאַנצער אַנסאַמבל מיט בערטא גערסטען בראט. צו אים געמאַכט געוואָרן די גרעסטע אַנטער-גאנג אויף דער דעקאָראַטיווער זײַט און קאָסטיר-מירונג. שבת 4 בײַטאָג - איך וויל אַ קינד. איז אַזענד, "ראַספּוטין".

גרויסער ערפאלג פון מרים האראיווא איז "מלכה"

די גאטשפילען פֿון מרים קאַראַלאָוואַ הערען נישט אויף צו פֿעראינטערעסירען די יודישע טע- אַטע-לייבליכע פֿון לאַדז, הײַנט ווערט געשפּילט צום 9-טען מאל "מלכה" מיט מרים קאַראַ- לאָוואַ אין די פֿאַרשטעלונגען בעטייליגען זיך אויך דער יונגער ליבליכער אַדאַלף טעפּנער ווי אויך דער פֿאַנעמענלעכער טענצער קאַמבאַראָוו וואָס זײַנע אַקאַבאַטישע טענצן רופֿען אַלײַס אונאַוּפּגעהערליכע אַפּלאַנדיסמענטען. מאָרגען שבת וועט "מלכה" גע- שפּילט 2 מאל 4 נאַכמ. 9 אָדענד.

לאדזער פערזע

91,—	4 פראָז. אינוועסטיציע
47.15	4 פראָז. דאָלאָרובקע
36.75	3 פראָז. בודאַוואַלענע
56,—	8 פראָז. וואַרשאַווער פֿאַנד-בריק
55,—	8 פראָז. לאַדזער פֿאַנד-בריק (נישט אַפּ.)
46.50	7 פראָז. סטאַביליזאַציע (אמער.)
35,—	4 און א האלב פראָז. זשעמסקע
8.89	דאָלאָרען (נישט אַפּיזיעל)
32.05	פּאָנסען
35.06	פּראַנקען
8.97	גאָלד-דאָלאָר
4.75	גאָלד-רובלעל

פֿון אויסלאַנד 8.35 לײַפּציג - דאָן צעזאַר אָפּערעטקע, 8.35 בערלין - אַסס-וועסט, 8.45 רוים-אָפּערע.

מערהונג

הסתדרות "מורח" בריח הזוהר
צלי קאשטשוישקי 21 בילד
מאָנטאָג דעם 11 יולי, 8 אָדענד קומט פֿאַר אַ פֿראַטעס-פֿערוואַלטונג געגען די סערטיפיקאַטען-זעריפּילונג פֿון דער צײַטשטישע עקווקעטיווע. רע- פֿערירען וועלען אַרום. ד"ר ש. פֿעלדמאַן, א. אַסס. (מורח), וואָ. ק. (ביתר) זאָנדער רעוויזאָניסטען ב. מאַרקע (יונגענד פֿון מורח), אײַנגאנג פֿריי.

רעדאקטע פיל ביליגערע פרייזען

פון 50 ביז 1.60 זל.

יודיש טעאטער אין "פידהארמאניע"

טערבאנד-טרופע פון א.א.מ. אין פוילען. אנטיהרונג: א. בעזמאן.

געשטיגען ביי-יארק!!!

מיט די געשטיגען פון דער פאנאמענאלער קינסטלערין, די שטאטע אפערעטען-שוישפילערין, וואס האט גאנץ אייראפעא בעצוי-
בערס מיט איהר שפילען, זינגען אין טאנצען

מרים קארלאווא

היינט, פרייטאג, 9.30, מאנא, שבת, 4 נאכט, אין 9 אווענד

מיט **מרים קארלאווא** די אריגינעלע זעהר פרעגליכע
און מעלעדישע אפערעטע

"מלכה'רע" אין 3 אקטען פון
ו. שומסקי.
רעזשי:
פ. מאמבאראוו

מיט אנטייל פון דעם
יגענדליכען שוישפילער

בעמערקונג: דער מילד-מאניע-זאל איז דאס קיהלסטע טעאטער אין לאדז.

פאסארט'ס און הנחה-בילעטען פאזיטיוו נישט גילטיג.

דיריגענט: ז. זעלמאן. בילעטען אין טעאטער-קאסע. אדמ. לייטונג: ש. הערשקאוויטש.

די וויכטיגסטע געזאנג-נומערן, וואס
ווערען אויסגעפירט אין "מלכה'רע":

- (1) מיל-טוב דיר מלכה'רע (דויעט) בעזמאן-הערשקאוויטש
- (2) ווען הערצער 2 ווערען צוריק: קארלאווא-טעמער
- (3) "מאן און ווייב" - א ברכה פון גאט" טעמער-הערשקאוויטש
- (4) רומיטער טאנץ-דויעט קארלאווא-קאמבאראוו
- (5) דאמען-כאך מיט הארמאניע-בעגלייטונג
- (6) "קבלת שנין" גרויסער סינאל (פאנאמענאל)
- (7) איך בענק נאך מיין גליק" (ראמאנס) - טעמער
- (8) "מלכה'רע" אויסגעפירט דורך קארלאווא צוזאמען מיטן פובליקום
- (9) טשארדאש-פירשטין, סילווא-קארלאווא
- (10) עטויליביריטשער טאנץ פון קאמבאראוו
- (11) א נס מיט נסים" - קארלאווא
- (12) ניו-יארק (פאקסטראט) - קארלאווא-טעמער

צו אלע פראפעסאנעלע קאמפאניע-טעמערן

ווער ס'וועט בעווייזען נאכצושטעלען דעם טאנץ,
וואס ס'טאנצט ה' קאמבאראוו אין 2-טען אקט,
בעקומט פון דער דירעקציע א פרעמיע.

דר. מעד. בערמאן

צענטעליאנא 15, טעל. 149 07.
ספעציאל-ארצט פאר הייט-און געשלעכט-קראנקע.
מענער-שוועכע בעהאנדלונג.
נעהמט אן פון 8-11 פרייטאג און פון 4-8 אווענד.
זונטאג פון 9-1 בייטאג.
פאר אונבעמטעלעט-לעטשניצע-פרייזען.

Dr. I. CHAIN

הארץ-קראנקהייטען, עלעקטראקארדיאגראפיע
ארדינירט אין **הריניצע**
Willa Nałęczówka (obok nowych
Łazienek) 6407

Dr. Z. Rakowski

ספעציאליסט פאר אויערן, נאז, האל-
און לונגען-קראנקהייטען
11-טען ליסטאפאד 9
(קאנסטאנטינער), טעלעפאן 127-81
שפראכשטונדען פון 10-12 און 5-7, נעהמט אויך אן
און לעטשניצע ווערשער 17 פון 10-12.

Dr. med. D. ROZENCWALD

האט זיך איבערצויגען אויף
16 Narutowicza 16
(Pilsudskiego 76)
Telefon 128-74.
נעהמט אן פון 9-10 פרייטאג און פון 6-7 אווענד.

Dr. M. Lerner

choroby dzieci
Zachodnia 64, tel. 113-09
przyjmuje codziennie (z wyjątkiem niedziel
od godz. 2-4
na Wiśniowej Górze (willa Szeffera)
od godz. 8-9 rano i od 5-9 wiecz.

Dr. med. REICHER

פאלודניאווע 28, טעל. 20193
ספעציאל-ארצט פאר מענער-שוועכע-בעהאנדלונג
צוריקגעקעהרט.
נעהמט אן פון 8-11 פרייטאג און פון 5-8 אווענד
וואגאן און ווי-טאבס פון 9-1 בייטאג.

DOCENT Dr. med. ADOLF FALKOWSKI

Dyrektor "Kochanówka"
Choroby nerwowe i psychiczne
przyjmuje ul. Piotrkowska 64, m. 4
w poniedziałki, środy i piątki od godz.
4 do 6-jej. Tel. 102-62.

Dr. med. M. TAUBENHAUS

פרייען און אקסערניק-אנהייטען
זגעריזשער 11, טעל. 246-09
נעהמט אן פון 1-3 און פון 5-8 און.

וויכטיג נייעס
פארסוויטערט אונטריהאטאזש
פאבריקאנטען!
דערמיט מאכען מיר בעקאנט, אז אונזערע
רייז-פערשלוסן
זענען נאך צו בעקומען ביי אונזער
אויסשליסליכען פערמערעמער
הורט-גאלאנטייע-געשעפט
ה. אפפערלבוים
לאדז, פולנאצנא 2
טעלעפאן 142-92
בעמערקונג:
די פרייזען זענען בעדייטענד
רעדו צירט.
מט אכטונג
"REOR"
sp. z ogr. odp. 2125

DUDIED - שטריקמאשינען
זענען ערשטקלאסיג און אונאייבערשטיגבאר
אין קוואליטעט און פרעזיקויע.
פאדערט ביי בעדאנק דירעקט ביים פערמערעמער:
EMIL HENKE, ŁÓDŹ
ŚW. ANNY 21. TELEFON 213-94.

וויכטיג פאר די וואס הייראטען
זיין חילען זיך אנטהאלטען ערשטאט און ביליגער
ייבארטאל, נוצט אויס די געדענקענע און בעזוכט דאס
מעבעל-געשעפט
נאדוואוויטשא 9, **ה. רעכט**
(אין הויף)
וואס ס'ווערט אויס איםפערקויפט פארשידענע
מעבעל פון די אלגעמיינע בויז די פאנסע, ווי
אויך גאנצע קאמפלימענט פון פערש. איינצליכע
נומע און בעקוועמע בעדינגונגען!

יעדער איינציגער
האט זיך אי-
בערציגט
אז פאר
דייטשע, פאלישע, גייט-מאשינען, גארדעראפערן אויך
צאהלעם די העכסטע פרייזען
א.ווייצמאן שטאנצונג 23
טעלעפאן 191-00
ביי מיר איז שטענדיג פערשירען גענוצט
מעבעל אין גוטען אישטאנד צו פערקויפן.

זיכערע הילף און א רפואה
און א אפערעציע, אן בלום, און א פערסען און
און בלום-פערניפונג פאר מראנקע אויף מילעס
פאר מענער, ווייבער און מינער, פערשידענע
קאליקעס אין גוף פאר הויקערס און פים
פערלאזט אייך נישט, ווייז
דער ווינקעל-בראך ווערט גרויס
און וואס מענער-קאס, אדער וויי-
ווי א האטער-קאס און עס פאלט ארויס
אין דעם בויס און דער קראנקער און
און א גרויסער סכנה דורך פערלירען
די קישקע ווערט צו גראווער און
שטערבליך. ספעציאל געזענע הוי-
פאדערשטען אויסגעצויגענע גוט דורך
גרויסע פראפעסאנען מיט מיינע בע-
האנדלונג און פון דעמאלט פראפעסאנען
דאסמאל בראכירעניע בעזונדער ווער דעם שווערסטען און געפער-
ליכסטען גורם אויך פאר הויקערס, לייטונגען פון היל-גארמטען און אפ-
ראפער פאר פערקומענע פון און פלאט-פוס, ספעציעלע איינצליכע און די שוך
קינסטלעכע געזענע פון און הער, געבענע וועמען, שטאר די גרעסטע קראנקע
קעמפונג פון 9 ביז 1 בייטאג און פון 3 ביז 7 אין אווענד.
ארטאפעדישע אנשטאלט
Specialist J. RAPAPORT, Ortoped
von Lemberg Łódź, WOLCZANSKA 10,
tel. 221-77, front, parter.
בעמערקונג: דאס פערזענליכע ערשטונגען פון די קראנקע און אונבע-
ריגט גייט, דאסמאל האבען אויסגעשטעלט 60-לענדע איינצליכע-מאס-
ספעציאלען פראפ. דיר באראנש, פראפ. דיר. מאריש-
קער, פראפ. דיר. בר. קערנאנאמסקי און אויך אנדערע.
פון נעהמען אויך אן פערזענליכע פון דער קראנקע-קאסע.
לאנקאזאג
דערמיט דירק אויך אויס פון בעסטען דאנק סאף-דעם הוי-
אוסגעקערטען גארמט, וואס עס האט פערקומען פון 18-יטהרונגער סאכסער
דער הייז, י. ראפאפארט אין לאדז, וואלנשטאט 10
פון סאכסער אויך געהן קראנקע אויף פערקומען פון קרינק-הוי-
פישעל ווילדמאן.

ŁÓDZKA ODLEWNIA ŻELAZA
"FERRUM"
Właśc. E. BAUER i A. WEIDEMANN
Łódź, ul. Kilińskiego 121, tel. 218-20
פיהרט אויס שנעל, פינסטליך און צו בעדייטענער ערמעסטיגע פרייזען
זעמטליכע אפנומען פון גרויסע אייזען צייט אייגענע
אדער צונעשיקטע מאדעלען און צייכונגען
זעמטליכע מעכאנישע בעארבייטונג פון מעטאלען

Dr. med. Haltrecht
ספעציאל-ארצט פאר הויט-
און געשלעכט-קראנקהייטען
פיעטריקאווער 10, טעל. 245-21
נעהמט אן פון 8-11 פרייטאג און פון 5-9 אווענד,
זונטאג פון 1-10.
פאר אונבעמטעלעט - לעטשניצע - פרייזען.

וויכטיג פאר לאדז און פראווינץ!
מצבות פון 30 זל.
צו די טייערסטע גראניט-דענקמאלען
פיהר איך אויס ביליג און סאליד. אויך וואונט
בעזונדער די קאנדיטאט אויך אויך דער פראווינץ
קומט און איבערצייגט אייך!
מיט אכטונג פירמע, **"GRANIT"**,
לאדז, פאמארסקא 39.

HELENÓW

גאסט-אויפטריט
פון הומאריסט

קורס אנגליזם = טעאטער
"CORSO"

זשערלאנד 2/4
אנהויב 4 נאכמיטאג, שבת און זונטאג
12 א זיגער בייטאג.

דראג-קינג-שעמער
RAKIETA

נעמט אן פון 8-11 און פון 8-
זונטאג און יום-טוב פון 9-1
בעזונדערער ווארע-זאג 8

4161 .20

מחירי חומרים - פרייז	
מחירי חומרים - פרייז	18 גר.
אין	40
באין	12